71STE JAARGANG No. 9003 DONDERDAG 15 APRIL 1954

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Directie: J. F. L. Stolwijk en J. A. M. Hart
Hoofdredacteur: A. G. Jansen. Kantoor: Consciëntiesteeg 27-29. Telefoon: Redactie 3858, Administratie 3550. Abonnementsprijs: Curaçao, Bonaire, Aruba, Suriname, Bovenwinden f 2.50. Buitenland f 3.– per maand (bij vooruitbetaling)
Uitgave: N.V. Paulus-drukkerij, Willemstad, Curaçao

WESTEN EENSGEZIND NAAR GENEVE

Ook Frankrijk voor collectief optreden

Zal Geneve leiden tot een „ongebreidelde ramp"?

PARIJS — Gisteravond werd het volgende officiële communiquè te Parijs uitgegeven na de besprekingen tussen de ministers Dulles en Georges Bidualt: „Bijna twee eeuwen lang zijn onze landen gewoon geweest samen de hoofdproblemen, waartegenover zij zich geplaatst zagen, te bespreken. In overeenstemming met deze traditie, welke wij voornemens zijn te bestendigen in gemeenschappelijk zowel als in het algemeen belang, hebben wij van gedachten gewisseld over de problemen van Indo-China en Zuid-Oost-Azië. De heer Dulles heeft zijn bewondering uitgesproken over de heldhaftige strijd van de troepen der Franse Unie, die de communistische agressie met moed en onwrikbaar vertrouwen blijven teweer staan.

De onafhankelijkheid van de drie verbonden staten binnen de Franse Unie — een onafhankelijkheid, die door nieuwe overeenkomsten zal worden geconsacreerd — staat op het spel in deze strijd. Wij betreuren het, dat aan de vooravond van de Geneefse conferentie deze agressie een hoogtepunt in geweld bereikt heeft in Vietnam, en wel vooral te Dien Bien Phoe, en thans hernieuwd is in Laos en zich pas heeft uitgebreid tot Cambodja.

Wij hebben opgemerkt, dat voortduring van de oorlog in Indo-China de veiligheid van de landen, die rechtstreeks zijn aangevallen, in gevaar brengt en de bedreiging van geheel Zuid-Oost-Azië en het Westelijke deel van de Stille Oceaan uitbreidt.

In nauwe eensgzindheid met alle andere belanghebbende landen zullen wij de mogelijkheid onderzoeken om binnen het raamwerk van het Handvest van de Verenigde Naties een collectief verdedigingssysteem te vestigen, hetwelk beoogt de vrijheid, vrede en veiligheid in het ganse gebied waarborgen.

Wij erkennen, dat ons eerste doel op de conferentie van Génève zal zijn te streven naar herstel van de vrede in Indo-China, daarbij de vrijheid van de volken en de onafhankelijkheid van de naties eerbiedigend. Wij zijn er van overtuigd, dat van onze eensgezindheid de kansen van het bereiken van dit oogmerk afhangen."

Charles Wilson, de Amerikaanse minister van Landsverdediging, heeft gisteravond medegedeeld, dat het eventueel inzetten van Amerikaanse troepen in Zuid-Oost-Azië krachtens een defensiepact in de geest van de NAVO geen onderwerp van bespreking heeft uitgemaakt tussen de geallieerde mogendheden.

Senator Mike Mansfield, Democratisch lid van de Senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen, heeft verklaard, dat, tenzij Frankrijk volledige onafhankelijkheid aan Indo-China verleent, de conferentie te Génève, die op 26 April aanvangt, misschien zal leiden tot een „ongebreidelde ramp", die een derde wereldoorlog uitlokt.

Egyptische oud-ministers uit burgerrechten ontzet

Caïro. — De Egyptische Revolutionnaire Raad en de regering besloten gisteren in een gemeenschappelijke vergadering alle Wafdistische, liberale en Saadistische oud-ministers, die zitting hadden tijdens het koningsschap van Faroek, voor tien jaren uit hun burgerrechten te ontzetten.

Deze maatregelen zijn genomen „ter bescherming van de revolutie". De betrokken oud-ministers zullen voorts gedurende tien jaren geen zitting mogen hebben in regeringsorganisaties, vakbonden en andere verenigingen.

Canberra. — Beide Kamers van het Australische parlement hebben de wettelijke maatregelen, die een diepgaand onderzoek naar communistische spionnage mogelijk maken, goedgekeurd.

Het maatschappelijk kapitaal var de Guyana Exploration Cy te Paramaribo is verhoogd van ƒ 100.000 tot ƒ 500.000.

Nederlandse regering wil niet over status van N-Guinea praten

's-Gravenhage. — Minister Luns heeft de Indonesische waarnemende Hoge Commissaris, mr Soesanto, een antwoordnota van de Nederlandse regering overhandigd, waarin zij zich bereid verklaart in de tweede helft van Juni besprekingen over het Unie-statuut en het in de overige R.T.C.-overeenkomsten verwerkte complex van voorzieningen te beginnen. De Nederlandse regering verklaart niet bereid te zijn de status van Nederlands Nieuw Guinea in de besprekingen te betrekken.

De spanning in Br.-Guyana

Rechter krijgt politiebescherming

Georgetown. — Aan een rechter, die ingevolge de speciale voorschriften enkele leiders van de Progressieve Volkspartij en de afgezette premier, dr Jagan, tot gevangenisstraffen veroordeelde, is politie-bescherming toegevoegd.

Na de proclamatie, die gisteravond door de gouverneur, Sir Alfred Savage, werd uitgevaardigd, zijn politieversterkingen gezonden naar het district Berbice. Ook moest de politie op de suikerplantages Albion een menigte uit elkaar drijven, die trachtte de arbeiders in de suikerindustrie over te halen in staking te gaan. De telefoondraden naar de onderneming, werden later doorgesneden en een auto liep schade op door een stuk hout, dat er naar toe gesmeten werd. De politie arresteerde gisteren 65 personen in het district Berbice en leidde hen voor de rechter. Zij werden op borgtocht vrijgelaten hangende een onderzoek naar de tegen hen ingebrachte beschuldiging.

Cuba omtrent proefnemingen door Engeland gerustgesteld

Londen. — Een woordvoerder van het Britse ministerie van buitenlandse zaken heeft verklaard, dt Engeland de regering van Cuba heeft meegedeeld, dat de bacteriologische proeven, die in de wateren rond de Bahamas genomen worden, geen nadelige invloed op Cuba zullen hebben.

De Britse gezant in Havana gaf het Cubaanse departement van biutenlandse zaken jongstleden Maandag schriftelijk de Britse verzekering in deze geest. Cuba heeft onlangs een vriendschappelijk protest aan Engeland doen toekomen tegen mogelijke nadeling uitwerking van de proefnemingen.

Openlijk conflict in Labour-leiding

Londen. — Het conflict tussen de Labourleiding en de linkse „rebel" Aneurin Bevan is gisteren openlijk aan de dag getreden. Bevan heeft zijn ontslag genomen als lid van het „schaduwkabinet" van de Labourpartij — de leidende figuren, die in geval van een Labourbewind waarschijnlijk ministersportefeuilles zouden krijgen.

De gisteren bekend gemaakte Brits-Amerikaanse overeenkomst voor een defensiepact in Z.O.-Azië is hiervan de oorzaak. Dit besluit acht Bevan een toegeven aan Amerikaanse druk.

Toezicht atoomenergie

Onenigheid over samenstelling commissie

New York. — De Sovjet-Unie heeft voorgesteld om in de voorgestelde sub-commissie van de ontwapeningscommissie der Verenigde Naties, welke sub-commissie op voorstel van Engeland zou bestaan uit vertegenwoordigers van Engeland, de Verenigde Staten, Frankrijk, Rusland en Canada, ook op te nemen vertegenwoordigers van India, Tsjechoslowakije en China. Deze sub-commissie zou moeten beraadslagen over het toezicht op de atoomenergie en de ontwapening.

Wysjinsky noemde het Britse voorstel eenzijdig.

In Maart 1954 zijn in totaal uit Suriname verscheept 289.643 metr. tonnen bauxiet.

Amerika stelt opnieuw vast:

China niet op voet van gelijkheid naar Genève

Washington. — In een nieuwe nota, die gisteren aan de Russische regering is overhandigd, heeft de regering van de Verenigde Staten nogmaals verklaard, dat het communistische China als „uitgenodigde" zal deelnemen aan de conferentie van Génève. Zij verwerpt in deze nota de Russische opvatting, dat China naar Génève gaat als een der Grote Vijf.

Een commentator van Radio-Moskou zeide gisteravond, dat het communistische China op voet van gelijkheid aan de conferentie van Génève zou deelnemen.

Uit Londen wordt gemeld, dat Eden in het Lagerhuis heeft gezegd: „Ik ga naar Génève om te pogen een regeling der Koreaanse en Indo-Chinese vraagstukken te bereiken, doch zonder mij enige illusies te maken omtrent de aard van de Chinese communisten".

De Eman-OGEM-zaak

Rotterdam. — Voor de rechtbank te Rotterdam is gistermiddag uren achtereen gepleit in de zaak Erven Eman—OGEM. Voor de Erven Eman traden op Mr Papier en Mr Veegens, voor de OGEM Mr Cavadino. Na re- en dupliek bepaalde de president de uitspraak op 25 Mei as.

Nadat Mr. Papier aan de hand van de geschiedenis reeds vroeger geuite bezwaren had herhaald van de Erven Eman tegen het in bezit nemen van de Eman-eigendommen door de OGEM, zette Mr. Veegens voor de Rotterdamse rechtbank uiteen dat de Nederlandse rechter het recht van toetsing bezit ten aanzien van Antilliaanse Landsverordeningen.

De kapitale fout, die men volgens Mr. Veegens op de Nederlandse Antillen heeft begaan is dat men voorschriften, vastgesteld voor dit ene geval, een anti-Eman-verordening, wil laten doorgaan als algemene regelen. In een beperkte gemeenschap als daar te lande mag met de grondwettelijke waarborgen van eigendom niet de hand worden gelicht — aldus Mr. Veegens, die ook zeide dat een beroep op een in November 1950 bestaande noodtoestand zich niet liet goedpraten. Pleiter betoogde dat, als een schadevergoeding wordt bepaald in de Antillen, de rechter zich daar wel zal doen voorlichten door plaatselijke deskundigen, die zich zullen onthouden of het niet zullen wagen, zich in deze „cause celèbre" te keren tegen de protegé van het almachtige gouvernement.

Als de Rotterdamse rechtbank de vordering van de Erven in beginsel toewijsbaar acht is zij verplicht de schade zo mogelijk terstond te bepalen.

Mr. Cavadino, die voor de OGEM optrad, zeide o.a. dat de Erven geen rechtsgeldig belang hen niet ontvankelijk zal moeten verklaren. Immers, aldus pleiter, de schadeloosstelling, die de erven thans vorderen kunnen zij reeds vorderen bij de Antilliaanse rechter. De OGEM en ELMAR zijn ook volkomen bereid om de volle schadeloosstelling, vast te stellen volgens Antilliaanse onteigenings-voorschriften, te vergoeden. Deze is bovendien gegarandeerd door het Antilliaanse gouvernement.

Deze pleiter ontkende dat de Nederlandse rechter de onteigeningsverordening zou mogen toetsen aan de Antilliaanse Landsregeling, evenmin als de Nederlandse wet mag worden getoetst aan de Nederlandse Grondwet. Dit is de heersende rechtspraak, zowel in de Antillen als in Nederland. Zou evenwel de Nederlandse rechter toch toetsen; zou daarbij blijken dat de onteigening niet in orde is, zou voorts komen vast te staan dat de in bezit neming van de goederen door de ELMAR onrechtmatig was en dat de OGEM daarvoor aansprakelijk is, dan blijft, aldus Mr. Cavadino, de vordering van de Erven zonder enig practisch belang, omdat hun recht op schadeloosstelling voor onteigening door de OGEM en de ELMAR niet wordt ontkend en deze volkomen bereid zijn om schadeloosstelling te betalen.

Mr. Cavadino meende nog dat deskundigen uit Nederland op Aruba niet zijn georiënteerd en was van oordeel dat er daar wel onafhankelijke deskundigen zijn.

Elizabeth niet naar Kampala

Kampala Oeganda. — Er zijn beperkingen aangebracht in het reisprogramma van Koningin Elizabeth in Oeganda in Oost-Afrika, zo heeft de regering van deze kolonie gisteren bekend gemaakt. De Koningin zal geen wegen volgen, die dwars door het land gaan en geen bezoek brengen aan Kampala, de hoofdstad van Oeganda.

Als reden voor deze wijziging wordt de huidige toestand in Kenia opgegeven. Enige tijd geleden nam het parlement van de provincie Oeganda in Oeganda een resolutie aan, waarin gevraagd werd het bezoek van Koningin Elizabeth uit te stellen, omdat de provincie nog rouwt over het feit, dat de Koning van Oeganda door de Britse regering was afgezet.

Koningskinderen reizen hun ouders tegemoet

Portsmouth. — Prins Charles en Princes Anne, de kinderen van de Britse koningen, zijn aan boord van het koninklijke jacht „Brittannia" naar Tobroek (Libye) vertrokken, waar zij zich zullen voegen bij hun ouders na een scheiding van bijna zes maanden De kinderen werden uitgeleide gedaan door koningin-moeder Elizabeth en prinses Margaret.

Cairo. — Volgens te Cairo verstrekte gegevens heeft de Egyptische staat onroerende goederen, juwelen, kunstvoorwerpen e.d. ter waarde van ongeveer NA ƒ 400 millioen van delen van de voormalige koninklijke familie in beslag genomen.

Teheran. — De besprekingen van de vertegenwoordigers van de grote oliemaatschappijen met de Perzische autoriteiten over de afzet van Perzische olie op de wereldmarkt zijn te Teheran begonnen.

Londen. — De Britse minister van buitenlandse zaken, Eden, heeft in het Lagerhuis aangekondigd, dat Groot-Britannië een Britse pantserdivisie wil plaatsen in het corps van het Europese leger. Het zal een der thans in Duitsland gelegerde divisies zijn.

In Parijs wordt momenteel de politieke strijd uitgevochten door middel van affiches. Bovenstaand affiche hekelt het communisme. Bovenaan staat: „De aanprijzingen worden omver gerold", terwijl onderaan staat „woorden van Duclos, muziek van Malenkov" de harmonica bestaat uit communistische bladen en tijdschriften en op de arm staat nog getatoueerd: „Dood aan de Burgers", „Mijn vrede is de oorlog" en „Leve de misdaad".

Benzine-levering in de lucht

Washington. — Een Amerikaanse maatschappij heeft de commissie voor de burgerluchtvaart te Washington om toestemming verzocht voor de levering van benzine aan burgervliegtuigen **in de lucht**. De maatschappij wil behalve boven de Verenigde Staten o.m. ook vliegtuigen tijdens de vlucht van benzine voorzien van het vliegveld Shannon in Ierland af en van vliegvelden op de Bermuda-eilanden, de Azoren en in Alaska.

Prins Bernhard vloog Koninklijk Gezin zelf naar vacantie-oord

's-Gravenhage. — Z.K.H. Prins Bernhard der Nederlanden bestuurde zelf het vliegtuig, waarmede H.M. de Koningin, HHKKHH Prinses Beatrix en Prinses Irene en Jonkvr. Renee Roell **zich** naar het vacantieverblijf te Oberburgl in Zuid-Tirol begaven. Na een voorspoedige reis van twee uur en drie kwartier is het Koninklijk gezelschap aldaar aangekomen.

Jaarbeurs stond in teken van opleving der Nederl. koopkracht

Utrecht. — Op de gebruikelijke persbijeenkomst na beëindiging der Jaarbeurs heeft de directeur Mr Schuit mededelingen gedaan over de resultaten. De voorjaarsbeurs heeft duidelijk in het teken gestaan van de opleving der Nederlandse koopkracht. Volgens Mr Schuit is dit een gevolg van de vermindering der belastingdruk en de opheffing der consumptiebeperking. Een tweede factor, die bijdroeg tot de verhoogde kooplust, wordt zijns inziens gevormd door de regeringsmedewerking aan de verhoging der bouwactiviteit. Dit heeft vooral de omzetten gunstig beïnvloed in bouwmachines op het terrein aan de Croeselaan.

Met Duitsland en Italië behoort Nederland tot de enige landen, die de laatste maanden een stijging van de productiviteit vertonen. Mede hierdoor is Nederland op de buitenlandse markt concurrerend gebleven.

Behoudens in enkele kleinere branches, als de detailhandel in lederwaren en byouterieën, is de algemene indruk van de deelnemers zeer gunstig. Er was een stijging van het bezoek ten opzichte van de Voorjaarbeurs 1953 met 10%. Dit cijfer geldt ook voor de buitenlandse bezoekers, die uit 67 landen kwamen. Dit laatste betekent een record voor de Jaarbeurs.

In machines en bouwmaterialen werden o.m. orders ontvangen uit Zweden, Engeland, Malakka, Syrië. Tekenend is ook de grote belangstelling voor de stand van de Rijksnijverheidsdienst. De Nederlandse bedrijfsleiders toonden zich getroffen door de kwaliteit en het prijsniveau van de Nederlandse gereedschappen.

In de textielsector was 60% van de exposanten tevreden. Er zijn orders geboekt voor Scandinavië, Irak, de Verenigde Staten, Duitsland en Engeland. Voor de electrotechnische en huishoudelijke sector was eveneens veel belangstelling. Een fabrikant van stofzuigers boekte een order voor Frankrijk van een 1 4 millioen gulden.

Van de Economische Voorlichtingsdienst is een zodanig gebruik gemaakt, dat voor Peru en Bolivia zitdagen moesten worden gehouden om alle Nederlandse belangstellenden te woord te kunnen staan. Dit geldt ook voor de Nederlandse Antillen, waarvan de officiële vertegenwoordigers zelfs een extra-zitdag hebben gehouden.

De landen, die hebben deelgenomen met collectieve inzendingen in het landenpaviljoen zijn erg tevreden. Mexico is goed te spreken over het contact met de Nederlandse bedrijven, die zich daar willen vestigen. Canada toonde zich verheugd over de gunstige werking van het gemakkelijker dollarverkeer. Dit blijkt van grote invloed te zijn op de handel met de Beneluxlanden. Engeland was over de resultaten van de collectieve inzending zeer tevreden.

LAATSTE NIEUWS

VLIEGVELD VAN DIEN BIEN PHOE ZWAAR BESCHADIGD

Hanoi. — De Vietminh-opstandelingen hebben gisteravond het vliegveld van Dien Bien Phoe vernield door er dwars overheen een gleuf te graven en daarin springstoffen tot ontploffing te brengen. Het vliegveld zal geruime tijd onbruikbaar zijn. De actie der opstandelingen voltrok zich op minder dan een halve kilometer van het hoofdkwartier van kolonel De Castries in het Franse fort. Reeds twee weken kunnen Franse toestellen geen gebruik maken van het vliegveld, omdat het onder vijandelijk vuur staat.

Recht tot het Hart

— Al onze kennis heeft haar oorsprong in ons gevoel.

Nederhorst: „Karner-plan betekent niets voor de Antillen"

Antillen alleen gebaat met investering in locale industrie

(VAN ONZE REDACTEUR)

Willemstad. — Het Koningin Wilhelminadok wordt groter gemaakt. In dit korte zinnetje ligt heel wat verborgen. Maar zo eenvoudig als men het zegt, is het niet. Dat werd ons gistermiddag duidelijk, toen wij, in gezelschap van de heren L. Nederhorst en J. v. Romondt, resp. directeur en onder-directeur van de Combinatie Pletterij Nederhorst, een kijkje namen bij bedoeld dok. Dit bestaat uit gedeelten, tot gisteren vijf, en met ingang van vandaag uit zes secties. De constructie van het dok is eigenlijk zeer eenvoudig. Het is namelijk zo gemaakt, dat elke sectie voor eventuele separatie's gewoon uit het dok genomen kan worden. Natuurlijk gaat het met heel wat technische berekeningen en bewegingen, maar voor de Fa Nederhorst, die zeer goede vaklieden in dienst heeft gaat het met betrekkelijk weinig „hoofdpijn".

Droogdok krijgt 20% meer capaciteit

Hedenochtend tegen half zeven was de zesde sectie naar het dok gesleept en vast gemaakt, nadat de laatste staalwandplaten gelast waren.

Dit uur werd gekozen in verband met de op dit uur stilliggende wind. Heel voorzichtig namelijk moet het bevestigen van het nieuwe gedeelte aan het dok gebeuren. Het moet op de millimeter gelijk zijn. De persconferentie, die wij gistermiddag met de heer Nederhorst hadden, was er een, die uiterst vlot en gezellig verliep. De heer Nederhorst vertelde de aanwezige journalisten, dat de fa. Nederhorst zichzelf tot doel heeft gesteld op Curaçao een industrie te maken. Het enthousiasme van ons alleen is niet genoeg, aldus de heer Nederhorst, „maar iedereen moet meewerken."

„Sterke en gedurfde taal gebruikte de heer Nederhorst, die begon met te zeggen, dat hij een plan heeft opgesteld, dat lijnrecht ingaat tegen het plan-Karner. Sprekende over dit plan zei de heer Nederhorst: „Het is geen goed plan, deugt geen cent van. Men moet geld investeren in eigen land en heeft daar voor het buitenland niet nodig."

De heer Nederhorst ging verder met te zeggen, dat wanneer men geld in het buitenland investeert de bevolking daarvan geen profijt heeft. Een eigen industrie, daar heeft de bevolking wat aan, maar niet aan geld in het buitenland, aldus merkte de heer Nederhorst zeer terecht op.

De uitbreiding van het dok werd gedeeltelijk noodzakelijk, maar vooral is men ertoe overgegaan, om het hier te bouwen met de bedoeling de werkgelegenheid op te voeren en niet genoodzaakt te worden meer personeel te ontslaan. Dit laatste is zeer moeilijk, mede in verband met de vele werknemers, die meer dan vijf jaar in dienst bij de Pletterij zijn en reeds meedoen aan het Pensioenfonds. Het nieuwe gedeelte van het dok werd hier op Curaçao met eigen mensen gemaakt, men gebruikte er maar liefst 350 ton staal voor. Daarbij komt nu nog 50 ton aan pompen, afsluiters en andere mechanische onderdelen, die voor het goed functioneren aan het dok nu eenmaal nodig zijn. In de toekomst zal deze vergroting van bedoeld dok zeker noodzakelijk blijken te zijn, tot nu toe was het bestaande dok echter steeds voldoende.

Uitbreiding capaciteit

Met het grotere dok heeft men nu reeds kans op orders van reparatie's van tien grote schepen, waarvan de toezgging, dat bedoelde schepen op Curaçao in dok zouden komen, slechts een kwestie van tijd is. Onder de schepen welke in aanmerking kunnen komen voor „dokken" op Curaçao, bevinden zich schepen van Venezuela en Colombia doch ook van andere landen uit Zuid-Amerika. Met het nieuw aangebouwde stuk, wordt de capaciteit van het dok van 3.000 tot 3.600 ton uitgebreid. Zes grote 13-duimspompen zorgen voor het leegpompen van het dok, dat in tijd van vijf kwartier kan gebeuren. Het laten vollopen duurt ongeveer, mede door het zorgen van het in balans houden van het dok, een drie kwartier.

Bijna vijf meter verdwijnt het dok onder water, terwijl het schepen kan „dragen" met een breedte van 20 voet. Een verbreding van het dok zal misschien in de toekomst ook noodzakelijk blijken. De heer Nederhorst vertelde, dat er daarvoor reeds plannen zijn gemaakt, welk op het ogenblik in Engeland worden bestudeerd. Het betreft hier de Lloyd.

Nederhorst bouwt schepen

De heer Nederhorst was van mening dat men in het buitenland geen schepen behoefde te laten bouwen, als het hier op Curaçao kan geschieden.

Het Koningin Wilhelminadok kan eveneens gebruikt worden om er schepen in te bouwen, de Amsterdamse Droogdok Mij doet niets anders. De fa. Nederhorst is zeer geïnteresseerd in nieuwbouw, te weten 5- of 600 ton scheepjes, kustvaarders en sleepboten. Men is reeds bezig om in alle landen in Zuid-Amerika agenten te zoeken, die, uiteraard op commerciele basis voor orders kunnen zorgen. Het plan bestaat, om één prototype te bouwen van 500 ton, een tanker, die eventueel ook als vrachtvaarder dienst kan doen. Vele toegangswegen zijn in verschillende Zuid-Amerikaanse landen nog slecht, vooral in Venezuela en Colombia. Men maakt nog een veelvuldig gebruik van oude schoeners. Toch beginnen de verschillende landen het belang van goede scheepvaartverbindingen in te zien. Het geeft het betrokken land ook een gevoel van zelfstandigheid. Mexico bijvoorbeeld zou dolgraag een eigen kustvaart-mij willen hebben. Het is een land, dat nog steeds is aangewezen, althans voor een groot deel, op buitenlandse schepen die langs de kust van Mexico varen. De fa. Nederhorst doet alle moeite om enkele opdrachten binnen te krijgen. Ondanks de hogere productiekosten, vergeleken bij Nederland, zijn de prijzen van de Pletterij Nederhorst bijna hetzelfde.

Natuurlijk zal het wel eens voorkomen, dat men moet kiezen tussen nieuwbouw en reparatie. Wanneer een schip in het dok wordt gebouwd, is men het dok minstens voor drie maanden kwijt.

De heer L. Nederhorst verklaarde, dat het zeer goed mogelijk was hier een helling te bouwen, doch dit betekent weer een nieuwe investering bij de bestaande van 3½ millioen gulden.

Het verlenen van faciliteiten aan nieuwe industrieën is zeer lofwaardig, aldus de heer Nederhorst, doch men dient de bestaande locale industrieën niet te vergeten.

(Vervolg: zie pagina 2.)

Hedennacht kwam de zesde sectie van het Koningin Wilhelminadok gereed en werd aan het dok bevestigd. De foto toont het nieuw, op de werf van Pletterij Nederhorst zelf geconstrueerde gedeelte in aanbouw. Duidelijk ziet men, hoe de stalen platen aan de spanten worden gelast. Rechts boven is vaag de „van Speijk" zichtbaar, die aan de pier op de Marinebasis gemeerd ligt.

Ook Nieuw-Zeeland accoord

Wellington. — Clifton Webb, de Nieuw Zeelandse minister van buitenlandse zaken, heeft medegedeeld, dat Nieuw Zeeland bereid is onderhandelingen te openen over een nieuw collectief verdedigingsstelsel voor Zuid-Oost-Azië en het Westelijke deel van de Stille Oceaan.

Huurkoop is sparen, aldus Ged. Rozendaal

Indrukwekkend programma van 1500 volkswoningen op stapel

(VAN ONZE REDACTEUR)

Willemstad. — Op een desbetreffende vraag deelde de Gedeputeerde van Financiën, de heer E. J. Rozendaal, ons mede, dat binnenkort het Bestuurscollege zich zal gaan beraden over de effectieve uitvoering van het volkswoningbouw-programma. De plannen verkeren in een dusdanig stadium, dat binnen afzienbare tijd op Steenrijk kan worden begonnen met de bouw van 73 volkswoningen. De betrokken bewindsman ontvouwde ons nog, dat het de bedoeling van het Bestuurscollege is dit jaar 600 woningen te bouwen, voor het volgend jaar staan 400 woningen op het programma, in 1956 hoopt men 500 woningen te kunnen bouwen, waardoor het respectueus aantal van 1500 is bereikt.

De heer Rozendaal deelde ons mede, dat Steenrijk het eerst aan bod komt. De terreinen zijn daar reeds bouwrijp, extra kosten voor aanleg van riool en straatwegen behoeven niet te worden gemaakt, zodat het ook vanuit het proefondervindelijke aantrekkelijk is het huizenbouwprogramma op de gronden van Steenrijk te beginnen.

Binnenkort zal de aanbesteding worden gehouden, als terreinen, die voor volkswoningbouw geschikt zijn, noemde de heer Rozendaal ons Veeris, Buena Vista, Brievengat, doch het Bestuurscollege zal zich hierover nog dienen uit te spreken.

Het ligt voorts in het voornemen de huizen in een snel tempo te doen bouwen, teneinde de ergste noden, die er bestaan t.a.v. de volkshuisvesting, aan te pakken. De problemen met betrekking tot de werkeloosheid dienen tot een minimum teruggebracht, zo niet geheel uit de wereld geholpen te worden. In dit verband verklaarde de heer Rozendaal zich voorstander van een aanbesteding, waarbij verschillende aannemers worden ingeschakeld, hierdoor wordt een zo groot mogelijke arbeidsspreiding verkregen.

Ten aanzien van de huurkoop-regeling, stelde de heer Rozendaal zich op het standpunt, dat dit een zeer gezonde regeling is. Huizen in huurkoop zet de bevolking aan tot grotere spaarzin, het betalen van de huur is niet alleen een noodzakelijke uitgave in de kosten van levensonderhoud doch is in feite niets anders dan het regelmatig opzijleggen van geld, waarvoor t.z.t. eigendom — in casu een huis — wordt verkregen.

In samenwerking met de op te richten Bouw- en Credietbank en inschakeling van de particuliere banken, kunnen credieten ter beschikking worden gesteld, de gronden worden dan in erfpacht gegeven.

Ten aanzien van de vraag, wie in aanmerking kunnen komen voor woningen, in huurkoop af te geven, deelde Gedeputeerde Rozendaal mede, dat di een vraag is, welke in de sociale sector thuis hoort. En dit regardeert mijn portefeuille niet, aldus Gedeputeerde Rozendaal.

In dit verband kan nog worden medegedeeld, dat er een commissie is ingesteld, die de toewijzing van volkswoningen regelt. Bedoelde commissie staat onder voorzitterschap van drs M. Leito.

Alfred Moron naar Caracas

Willemstad. — De heer A. Moron Jr., directeur van de fa. Marchena Moron & Co. N. V. is heden ochtend voor een tiendaags bezoek naar Caracas vertrokken. Des gevraagd vertelde de heer Moron ons dat het voor vacantie is, doch dat hij eveneens een ontmoeting zal hebben met een vertegenwoordiger van Fox Films over Cinemascope. Of deze ontmoeting zal leiden naar de beslissing met ingang van welke datum Cinemascope op Curaçao gedraaid zal worden kon de heer Moron ons niet vertellen. Hij vertelde ons wel, dat het spoedig op Curaçao verwacht wordt.

Na vijf jaar harde arbeid boot te water

Willemstad. — Op 19 Mei a.s. is het precies vijf jaar geleden, dat de heer P.J. Sterk, loods op Curacao, begon met de bouw van een zeiljacht. Na vijf jaar is het scheepje gereed gekomen en het zal nu a.s. Zaterdag des morgens vroeg naar de Rouvilleweg worden getransporteerd om aldaar door de bok van Nederhorst in het water worden getild. Voor de tewaterlating is deze bok wel nodig, het jacht weegt maar liefst 4,5 ton. Aan ballast zit er alleen al 780 kilo lood aan boord. De lengte van het zelf gebouwd zeiljacht bedraagt 28 voet, de breedte 11 voet. De speciaal in Nederland bestelde mast heeft een lengte van circa tien meter.

Het scheepje is geheel van cederhout en koper gemaakt, en is absoluut roestvrij. De huiddikte is 1¼ duim. In de kajuit bevinden zich, behalve een klein keukentje, waarin een ijskast van 1¼ m2, ook vier slaapplaatsen. Een toilet is ook aanwezig. Men begrijpe, dat het vervaardigen van een zeiljacht, als bovenbedoeld zo een, twee, drie niet geschied is. Wij bewonderen dan ook het doorzettingsvermogen van de heer Sterk, die zijn werk zelfs nog bijna anderhalf jaar heeft laten rusten i.v.m. zijn verlof en bemoeiingen met de Dierenbescherming. Dat het een eerste klas „job" is, verwondert niemand, zelfs de verschillende experts, welke uit Amerika en Nederland tijdelijk op Curacao waren en de boot mochten bezichtigen, waren er enthousiast over.

Jubileum OGEM

Willemstad. — Gelijk wij reeds eerder meldden, zal in verband met het a.s. Jubileum van de Overzeese Gas- en Electriciteits Mij, een receptie worden gehouden. Wij vernemen nu, dat deze receptie in de Societeit Chobolobo zal plaatsvinden op Donderdag 22 April. Met de uitstekende keuken, en aardige bar, zal deze receptie zeker slagen.

Waarom in Asiento?

Willemstad. — Naar wij vernemen, zijn de verschillende bioscoopexploitanten op Curaçao zeer verbaasd, dat het Filmfestival Curaçao, dat georganiseerd wordt door het Comitè tot Bevordering van de Wetenschap der Ned. Antillen en de Filmliga in theater Asiento zal plaatsvinden. Het publiek wordt hierdoor immers gedwongen, om, wanneer de liefhebbers de te vertonen films willen zien, naar het Asiento theater te gaan. De vraag is nu gerezen, waarom dit Festival nu juist in Asiento moet plaatsvinden en niet in een der plaatselijke bioscopen.

KRUISWEG IN HET NEDERLANDS

Willemstad. — Morgenavond zal door de Curom worden uitgezonden een programma, waaraan het koor St. Anselmus zal meewerken. In dit programma zal de Kruisweg worden gebeden in het Nederlands.

RUSTIG VERKEER

Willemstad. — Het verkeer was gisteren rustig; er werden slechts twee lichte aanrijdingen gemeld.

„Onbegrijpelijk"

(Vervolg van pag. 1.)

Het is altijd nog zo, aldus de heer Nederhorst, dat een bedrijf als het onze een groot aantal werknemers in dienst heeft en als zodanig een belangrijke bijdrage levert aan de Antilliaanse welvaart.

In dit verband vond de heer Nederhorst het onbegrijpelijk, dat de „droomboot" voor de Bovenwinden in het buitenland, althans buiten de Nederlandse Antillen, werd gebouwd.

Nu kost het scheepje 600.000 gulden, terwijl het nog over gebracht moet worden naar Curaçao. De Fa. Nederhorst vroeg Fls. 614.000.—, afgeleverd op Curaçao met een jaar „vrij dokken" en onderhoud. Is het gouvernement nu niet duurder uit? (Zoals bekend wordt de „droomboot" bij de Gebr. Dieppe te Groningen gebouwd. — Red.)

Het is een ontegenzeggelijk groot voordeel, dat Curaçao zelf schepen bouwt. Immers, het geld blijft allemaal op Curaçao, het gaat niet naar het buitenland.

Goede lonen

Het aantal employé's, werkzaam bij de Fa. Nederhorst bedraagt ruim 600 man, waarvan 275 op de werf. Normaal heeft deze firma meer dan 1000 man in dienst, doch het is de laatste tijd teruggelopen tot reeds genoemd aantal. De lonen zijn goed, er wordt een sociale loonpolitiek gevoerd.

In verband met een serieuze ziekte betaalt Nederhorst het volle loon uit, terwijl eveneens alle feestdagen vol worden doorbetaald. Een locale arbeider verdient bij Nederhorst gemiddeld Fls. 60.— per week, wat zeker niet slecht is te noemen. Alleen aan de Pensioensregeling betaalt Nederhorst *f* 100.000 gulden per jaar. Dit pensioenfonds geldt voor een, die langer dan vijf jaren in dienst is. De verlofregeling was voorheen gesteld op een week per jaar, nu twee weken per jaar. Over de nieuwe werkweek was de heer Nederhorst niet erg te spreken.

Bedrijf lijdt schade

„Ik gun het de mensen wel, maar het bedrijf lijdt schade, terwijl de mensen het zelf ook niet willen," aldus de heer Nederhorst, die verder ging: „Wanneer mijn mensen maar 40 uur per week werken, ontvangen zij daar ook loon naar, en dat scheelt hen teveel."

Dit is begrijpelijk, men kan niet verwachten, dat het personeel hetzelfde blijft verdienen, wanneer zij minder werk presteren. De afschaffing van de karenzdagen is naar de mening van de heer Nederhorst een primeur, het is nergens ter wereld ingesteld.

Een groot bedrijf

Het totale terrein, in gebruik en eigendom van de fa. Nederhorst beslaat op het ogenblik reeds 60 x 80 meter. De toegangsweg naar het terrein is het eigendom van het Gouvernement. Op de vraag van een der journalisten, waarom deze weg tot nu toe nog niet werd geasphalteerd, verklaarde de directeur, dat het Eilandsbestuur verklaard heeft, dat dit te kostbaar is. Wel betaalt Nederhorst tonnen belasting, doch een nieuwe weg kan niet worden gemaakt. Inderdaad, de weg is zeer slecht. Af en toe wordt deze weg eens geschaafd, doch afdoende is dit niet.

Negen jaar op Curaçao

Het was 7 Januari j.l. 9 jaar geleden, dat Nederhorst op Curaçao kwam. Wat in die tijd op Parera tot stand is gekomen, is verbazingwekkend. Loodsen, kantoortjes en kleedkamertjes verrezen als paddestoelen uit de grond, hetgeen een bewijs is, dat bedoelde firma het wel ernstig meent. Het dok viert op Goede Vrijdag ook een Jubileum. Die dag is het namelijk precies 27 jaar geleden, dat het tankschip Chepita, dat toendertijd in het dok lag in de lucht vloog. Velen van de oude garde zullen zich dit nog herinneren. Het dok was toen echter nog eigendom van de C.P.I.M..

Wij vernamen, dat het eerste schip, dat na de verlenging van het dok, hierin gerepareerd zal worden, het tankschip Jobure is, varende onder Venezolaanse vlag. Het schip zal de 22ste het dok ingaan.

Sorry!

„Today" schrijft vandaag, antwoord gevend op de brandende vraag: „Waarom eieren met Pasen?", dat eieren, die op Witte Donderdag of Goede Vrijdag werden gelegd, als aflaat-eieren golden, d.w.z., dat zij evenals een door de priester verstrekte aflaat vergeving van zonden waarborgden!"

De „Today"-explicatie van het begrip „aflaat-eieren" is er in tweeërlei opzicht naast. Ten eerste kan een priester geen aflaat verstrekken. Dit behoort tot de bevoegdheid van Rome. De priester kan wel een door Rome verstrekte aflaat ergens aan verbinden.

En vervolgens geeft een aflaat geen vergeving van zonden, maar wel kwijtschelding van straffen. En dat is niet hetzelfde.

Sorry!

WEGPIRAAT MET ONDERSCHEIDING

Willemstad. — Gisteravond werden wij plotseling ruw uit onze gedachten naar de werkelijkheid geroepen door een „wegpiraat", die zeker, in zijn bezigheid menig keer in aanmerking moet zijn gekomen voor een „onderscheiding" Op werkelijk onbeschofte wijze trachtte hij, door vol gas te geven, net nog voor ons langs vanaf de Caracasbaaiweg naar Salina over te steken. Wij konden ter nauwernood een aanrijding voorkomen. Even daarna veroorzaakte deze woeste chauffeur bijna een dubbele aanrijding, doordat een wagen, komende van de Grebbelinieweg, naar links richting stad draaide en dit een beetje te langzaam deed naar meneers zin. Het remgekrijs was hoorbaar tot achter Parera. Wij geven deze „wegpiraat" de overweging, om het een volgende keer wat langzamer en voorzichtiger te doen. Het was werkelijk wat te erg.

Karakter Guatemalaanse regering aan kaak gesteld

Mexico. — Drie leden van de oppositie in Guatemala hebben gisteren te Mexicostad het zuiver communistische en Sovjet-gezinde karakter van de regering van kolonel Jacobo Arbenz aan de kaak gesteld. Het zijn de afgevaardigde José Luis Arena, lid van het anti-communistische front, de jurist Antonio Villatoro en de student Luis Coronado Lira, die verklaarde uit hun land te zijn geweken om aan vervolging te ontkomen.

Arena liet aan verslaggevers bescheiden zien, waaruit volgens hem een belangrijke infiltratie van communisten in Guatemalaanse regeringsfuncties zou blijken. Hij verklaarde, dat het bekende „Caribische Legioen", dat in Guatemala in hoog aanzien staat, een communistische organisatie is en deelnam aan de recente samenzwering tegen president Somoza van Nicaragua. De afgevaardigde zeide verder, dat talrijke oppositie-groepen tegen het bewind van Arbenz bereids uit het land waren geweken en samenwerkten met de oppositie in Guatemala.

Suriname heeft van de UNICEF een toezegging ontvangen voor 582.000 lbs. poedermelk, welke zal worden bestemd voor de consultatiebureaux; tegen het midden van dit jaar wordt de eerste helft van deze zending verwacht.

Het spannende moment op de gevoelige plaat vastgelegd. Wie is de gelukkige winnaar? De heer Sumter trok vier formulieren uit de doos, terwijl hij zijn blik strak op de fotograaf gevestigd hield. Van l.n.r.: de heer Wilhelm Muskus, directeur van de fa. Muskus, de heer De Vries, de heer Jan Doedel, die de prijsvraag heeft verzonnen, de honderdste klant van gisteren, de heer Sumter en resp. onze verslaggever en een vrouwelijke collega.

De wereld rond met Luxor

Willemstad. — *De Luxor-prijsvraag, welke zoveel belangstelling trok bij de fa. Muskus & Co., bleek uiteraard ook een succes te zijn. Er kwamen maar liefst 1163 inzendingen binnen, waarvan 51 zonder fouten. Natuurlijk moest hier het lot beslissen, doch door de „ziel" van de prijsvraag, de heer Jan Doedel, werd iets origineels uitgevonden. De honderdste klant van 14 April zou vier biljetten uit een doos waarin de 51 goede formulieren waren gestopt, moeten halen.*

En zo gebeurde het, dat wij gistermiddag bij de fa. Muskus zaten, tezamen met de honderdste klant van die dag, de heer August Sumter, oud 19 jaar, die in de voormiddag eventjes binnenliep om een stukje plastic-gaas te kopen.

Onder de blitzen van vriend Arnemán (El Globo) die enkele opnamen voor ons maakte, stak even later de heer Sumter zijn hand in de doos en haalde er een formulier uit. Als eerste winnaar werd getrokken de heer B. J. Gmmels, Baai Macolaweg 29 B. Hij kon zijn Luxor radiogramafoon model „Caruso" door de fa. Muskus thuis laten bezorgen. De tweede winnaar was de heer Paul van Rijsen, J. B. Gorsiraweg 20, een tafelmodel radio Luxor „Diplomat", is nu zijn eigendom. Derde winnaar is mej. Carla T. Felida, Werfstraat 50. Voor haar staat bij Muskus een „Luxorita" Radio gereserveerd. En tenslotte de laatste winnaar de heer Desire kowsoleel, die een prachtige telescope-antenne rijker is geworden. Een toevallige omstandigheid is wel, dat laatstgenoemde winnaar juist enkele weken geleden een van de prachtige Luxor radiogramofoons heeft gekocht, zodat de antenne prachtig te pas komt.

De honderdste klant, de heer August Sumter, werd vervolgens door de heer Wilhelm Muskus een prachtig, zilver zakmesje aangeboden.

De prijsvraag, die zoveel succes heeft gehad, werd door de heer Doedel opgesteld en uitgewerkt. De heer W. Muskus vertelde ons, dat het een heel werk is geweest om deze prijsvraag te doen plaatsvinden, doch dank zij de hulp van de heer Doedel. die alles op uitstekende wijze heeft geregeld, kwam het toch voor elkaar. Dat het een aardige prijsvraag was, is echter een feit.

ARUBA

Uitbreiding telefoonnet

Oranjestad. — *Bij het samenstellen van de ontwerp Eilandsbegroting 1954 is door de Telefoondienst een uitbreidingsplan opgesteld voor twee jaar, in welke tijd zowel de centrale O'stad als die van San Nicolaas met tweehonderd telefoonnummers zouden worden uitgebreid.*

De toename van het aantal aangeslotenen is in het najaar van 1953 echter zo groot geweest, dat tegen de verwachting beide centrales reeds een bezetting hebben van ruim 90% der capaciteit, hetgeen uit het hiernavolgend overzicht moge blijken. Centrale Oranjestad: Capaciteit 1000, Bezetting 923, Percentage 92,3.

Centrale San Nicolaas: Capaciteit 400, Bezetting 370, Percentage 92,5. Het is Telefoontechnisch gewenst en gebruikelijk om de capaciteit reeds voor het bereiken van een bezetting van 90% uit te breiden.

Teneinde in de toekomst aan iedere aanvraag tot aanleg van telefoon te kunnen voldoen en het opnieuw aanleggen van een wachtlijst te voorkomen is het noodzakelijk het tempo der uitbreiding te versnellen, en in plaats van uitbreiding van één centrale in dit jaar en de andere in het volgende jaar, over te gaan tot gelijktijdige uitbreiding van beide centrales. De hiermede behorendeuitbreiding van het kabelnet, kan echter volgens de oorspronkelijke plannen worden uitgevoerd daar, met de levering en bouw van de uitbreiding der centrales zeker anderhalf jaar gemoeid zal zijn.

Voorgesteld wordt daarom om, onder wijziging van de omschrijving van de post, zoals is aangegeven, het benodigde bedrag ad. *f* 30.000,— reeds thans beschikbaar te stellen.

C.D.L. naar de Antillen

Naar „Suriname" verneemt, zal de basketballclub C. L. D. kampioen 1953, tegen 18 Mei a.s. een bezoek brengen aan Aruba, Curaçao en Trinidad om daar een serie wedstrijden te spelen.

Vóór zij kampioen werd, vormde ging voor de kampion Spes Patriae deze club altijd een constante bedreiging. Gezien de techniek en tactiek van deze ploeg, die uit jeugdige spelers bestaat, twijfelen wij niet aan, dat zij een goed figuur zal slaan.

IN DE VERF

De Prinses Beatrixschool is in 1953 van binnengeschilderd en voor een klein gedeelte van buiten. Het verdient aanbeveling het buitenverfwerk af te maken, voordat het houtwerk wordt aangetast. In verband daarmede wordt *f* 4000.— geraamd om het schilderwerk in 1954 te kunnen voltooien.

(Eil. Begr.)

HOSPITAAL KAN HET ER NIET MEER MEE DOEN

Oranjestad. — De verpleging van on- en minvermogende ten laste van de eilandsbegroting geschiedt in het San Pedro Hospitaal tegen het volgende tarief:

a. onderhoud van de patienten *f* 2,75 per patient per dag.

b. verpleging en behandeling van de patienten *f* 1,— per dag per zestal patienten, of gedeelte van een zestal.

Het hospitaal komt met deze vergoeding niet uit, er moet steeds geld op worden toegelegd.

Verzocht werd daarom het bedrag van *f* 2,75 te verhogen tot *f* 3,75.

Teneinde het tarief te vereenvoudigen stellen wij ons voor om met het hospitaal de prijs van *f* 4,— per persoon per dag overeen te komen, zonder verdere bijbetalingen.

Daartoe kan worden overgegaan indien het beschikbare crediet met *f* 6.500,— wordt verhoogd. (Eil. begr).

VISSERSSTEIGER WORDT HERNIEUWD.

Oranjestad. — De vissersteiger te Cura-Cabai. dient grondig hersteld te worden, waarvoor *f* 2500 op de Eilandsbegroting van Aruba werd uitgetrokken.

De houten palen van die steiger zijn door paalworm vrijwel geheel vernield, waardoor de steiger voor het publiek moest worden afgesloten. De bedoeling is thans scrapbuizen te gebruiken, welke voor lage prijs kunnen worden aangekocht van de Arend Petroleum Mij.

Tevens is *f* 2.500,— geraamd voor de plaatsing van een lichtopstand ter hoogte van Savoneta, ten behoeve van de vissers aldaar. De wens daartoe werd in de eilandsraad geuit.

MINDER SCHOOLGELD

Oranjestad. — Blijkens de thans ten dienste staande gegevens blijkt het schoolgeld voor het openbaar voorbereidend onderwijs ongeveer *f* 4.500,— minder te zullen opbrengen dan verondersteld werd. Dit is o.a. een gevolg van de omstandigheid dat dit jaar aan de Beatrixschool geen kleuterklassen meer verbonden zijn.

Deze werden ondergebracht bij de Prinses Margrietschool, voor welke school geen schoolgeld wordt geheven.

IN HET HUWELIJK

Oranjestad. — Gisteren vertrok van Dakota om via Curaçao naar Nederland te reizen mej. Ann Segers, onderwijzeres bij het Bijzonder Onderwijs. Zij gaat een gelukkige tijd tegemoet, want op 8 Mei hoopt zij in het huwelijk te treden met de heer Eddy Zwart, die velen op ons eiland bekend is door zijn functie bij de KNSM.

Voor de huwelijksreis staat o.a. Rome op het programma, waar het as. echtpaar de heiligverklaring van Paus Pius X zal bijwonen.

De standplaats bij de KNSM van de heer Zwart zal Panama zijn. Bij de vele goede wensen, die de schare vrienden Ann Segers mede gaf, voegen wij gaarne de onze.

BAND VAN SCHERPENHEUVEL OP ARUBA

Oranjestad. — Het programma van de band van Scherpenheuvel omvat de volgende openbare uitvoeringen. Zaterdagavond op het Willem de Zwijgerplein; Zondagmorgen na de Hoogmis op Noord; Zondagmiddag om half zes te Santa Cruz; Maandagmorgen om 10 uur voor de St Theresiakerk te San Nicolas. De band staat onder leiding van de Eerw. Frater Casimir.

VAN DE SOFTBALLCOMPETITIE ARUBA JRS DAMES WONNEN NA SPANNENDE EINDSTRIJD VAN ORANJESTAD STORE

Oranjestad. — Zeer vele bezoekers hebben gisteravond in het Wilhelminastadion genoten van het spel der Softballende damesploegen Aruba Jrs en Oranjestad Store. Na een aanvankelijk gelijk opgaand spel, waarbij in de eerste inning beide ploegen elk twee runs maakten, waarna in de tweede inning door het goede pitchen van de dames E. Rodriguez van Aruba Jrs, en mej. C. Orman van de Oranjestad Store, er geen enkele run werd gemaakt, kwamen de Aruba Jrs-dames opzetten en het goede spel van de meisjes Westenburger, Caster, Zaandam en Coronel viel op.

In deze 3e inning maakten de Aruba Jrs-dames 4 runs, terwijl de Oranjestad Store-dames het niet verder dan 1 run brachten. In de 4e inning maakten de Oranjestad Store-meisje verschillende fouten, waarvan de goed op dreef zijnde Aruba Jrs-dames profiteerden. Zij maakten in deze inning wederom 4 runs en brachten de stand op 10—3.

Er kwam een keerpunt, toen de Aruba Jrs door mej. C. Odor, de pitcher van Oranjestad Store, geen kans werden gegeven in de 5e inning ook maar een run te maken. De Store-dames maakten mede door het begaan van enige fouten in de Aruba Jrs-gelederen niet minder dan 8 runs en namen daardoor een 11—10 voorsprong.

Hierna ging de eindstrijd in.

De Aruba Jrs-dames batten zeer hard en goed en maakten twee runs (12—11). Toen de Oranjestad Store-dames door het perfecte spel van de pitcher mej. Rodriguez geen kansen kregen in de stand verandering te brengen en de een na de ander werden uitgeworpen, kwam het einde met een kleine, maar verdiende overwinning voor de Aruba Jrs-dames.

REY DE COPAS VERLOOR NA VERLENGING VAN STERK CARIBE

Na een felle en mooie strijd is het de Caribe herenploeg gelukt in de verlenging een overwinning te behalen op de Rey de Copas. Acht innings werd de strijd gelijk gehouden en werden er slechts nullen op het scoringsbord genoteerd. Toen in de 9e inning de Rey de Copas-pitcher tekenen van vermoeidheid gaf en de heren van Caribe geweldig goede batters bleken te zijn, maakten zij niet minder dan 4 runs. De Rey de Copas kwamen toen voor het laatst aan bat. Wel zagen zij kans door fouten in de Caribe-gelederen, 2 runs te maken, maar toen was het afgelopen.

Leo Kuiperi pitchte zeer goed en de laatste Copas-man werd uitgeworpen. Het einde kwam met een 4—2 zege voor de Caribe-ploeg. Wat in 8 innings niet kon gelukken, werd in de 9e inning bereikt, namelijk „runs maken".

VERLOF VOOR ERE-TEKEN

Den Haag. — Bij Koninklijk Besluit is aan L. H. Slotemaker te Den Haag, directeur Buitenlandse Betrekkingen der KLM, verlof verleend tot aanneming van het ordeteken van commandeur in de Mexicaanse Orde van de Azteekse Adelaar, hem door de President der Verenigde Staten van Mexico verleend.

Steunt het comité Maria-Jaar

WEERBERICHT

Max. temp. 30.8 °C (87.5 °F) Min. temp. 25.2 °C (77.4 °F) Gem. 27.2 °C (81.0 °F)
Max. wind 23. Min. wind 14, Gem. 19 knopen.
Vochtigheid 69%. Neerslag Sporen
Licht bew. 5 Bewolk 19 uren.

Jong Curacao boekt overwinning op ex-kampioenen

(VAN ONZE SPORTVERSLAGGEVER)

Willemstad. — Toen om ongeveer half negen scheidsrechter Iziquiel Vos voor de aanvang floot, kon vermoedelijk geen der weinig aanwezigen verwachten dat het een nederlaag zou worden voor de ex-kampioenen van Jong-Holland. Tot onze grote verbazing zagen wij als rechtsbuiten van de Rood-Wit-Blauwen Boy Martha, die in de vorige wedstrijd tegen Jong-Curaçao het spelen ontzegd werd en waardoor de wedstrijd overgespeeld moest worden.

Reeds direct na de aanvang spraken wij de heer Joki van Utrecht, die verklaarde, dat hij in geval van een nederlaag voor zijn club, de wedstrijd weer zou protesteren, een en ander in verband met art. 11 punt 5 van 't reglement Competitie Wedstrijden, dat luidt dat bij het overspelen van een wedstrijd wegens het deelnemen daarin van een ongerechtigde speler, deze speler in de over te spelen wedstrijd niet opgesteld mag worden. Volgens ons heeft dit psychologische wapen, gebruikt door de heer van Utrecht, in niet geringe mate bijgedragen tot de overwinning van zijn mannen, daar immers Jong Holland bij een eventuele overwinning, toch weer had moeten overspelen.

De gehele wedstrijd is echter niet veel bijzonders te noemen, daar er weinig interesse bestond onder de spelers zelf. Onze nationale doelman Ergilio Hato stond opgesteld als spil en heeft veel goeds verricht in de voorlinie, doch tot doelpunten kon hij niet komen. Zowel keeper Paulina als de beide backs de Lannooy en Haard voldeden goed en ook de halflinie. Doch aan de voorhoede haperde er deze avond heel wat. Wij misten de

Van de Curacaose Sportvelden

spelers Matrona, Enchi Jansen en Bernadina en wij zagen weer een oude bekende, met name Donker. Tot aan de rust bleef het een weinig interessante partij zonder veldmeerderheid en met weinig gevaarlijke momenten.

Met een nul nul stand kwam de rust en direct na hervatting ondernamen de driekleurigen een aanval. Het scheen dat de bovenlat echter niet wilde, want tot tweemaal toe bracht deze redding voor de Oranjehemden. Ook een corner genomen door Jong-Holland, werd door Hato tegen de bovenlat gekopt. Jong-Curaçao moest direct daarop last ondervinden van het feit, dat de palen niet luttele centimeters hoger waren. Een keiharde kogel van de voet van Sjon Ma Martis, deed de bovenlat trillen en ook Jong-Holland moest Vrouwe Fortuna bedanken voor de medewerking. Na dertien minuten in de tweede helft gebeurde het onverwachte. De Jong-Curaçao rechtsbuiten speelde prachtig naar binnen, de bal werd door Martis bemachtigd en zonder aarzelen schoot Sjon Ma onhoudbaar is de rechterbovenhoek. Frank Paulina sprong nog, doch het bleek voor hem te veel.

Jong-Holland vocht hard om de gelijkmaker, doch de enigste hoop nl. een schot van Sleur in de uiterste linkerhoek mocht niet baten, want de Junior-keeper van Jong Curaçao stond reeds paraat en werkte weg ten koste van een corner. Met een 1—0 eindstand kwam dan ook het einde van deze wedstrijd en Jong-Curaçao heeft hiermede bewezen nog steeds recht te hebben op haar naam als „de club der verrassingen".

UITSLAGEN ROBBEN ZWEMWEDSTRIJDEN

Willemstad. — Gisteren maakten wij melding van de zwemwedstrijden die door de Robben georganiseerd waren Hieronder volgt de uitslagen:

50 m. schoolslag jongens 10 en 11 jaar:
1. Wout Smit in 50,2 sec.; 2. Boudewijn 't Hart in 58 sec..

50 m. schoolslag meisjes 10 en 11 jaar:
1. Gerda de Groot in 49,4 sec.; 2 Renée Muusze in 53,8 sec.

50 m. schoolslag jongens 12 en 13 jaar:
1. Jan Ariëns in 51,4 sec.; 2. Rob 't Hart in 52.8 sec..

50 m. schoolslag meisjes 12 en 13 jaar:
1. Lenie Visser in 53,8 sec.; 2. Willy Gosselaar in 57 sec..

50 m. schoolslag jongens 14 jaar en ouder:
1. Herman Verbrugge in 44,6 sec..; 2. Arnold Wortman in 46,3 sec.

50 m. schoolslag meisjes 14 jaar en ouder:
1. Jeanette Verbrugge in 53,1 sec..; 2. Stef Grob in 54,3 sec..

50 m. vrije slag jongens 12 en 13 jaar:
1. Platerink in 37,5 sec..; 2. Rob 't Hart in 41 sec..

50 m. vrije slag meisjes 12 en 13 jaar:
1. Lenie Visser in 40 sec.; 2. Edith Spelt in 44 sec..

100 m. vrije slag jongens 14 jaar en ouder:
1. Herman Verbrugge in 1 min. 21,4 sec.; 2. Sjef Verger in 1.23,8 sec..

100 m. vrije slag meisjes 14 jaar en ouder:
1. Stef Grob in 1.25,6; 2. Ellen Scholten in 1.50.0.

4 x 50 m. vrije slag estafette jongens 10 en 11 jaar:
De ploeg bestaande uit: Wout Smit Boudewijn 't Hart, Frisco Broeksma en Erwin Alderliefste in 3 min. 355 sec..

4 x 50 m. vrije slag estafette meisjes 10 en 11 jaar:

De ploeg bestaande uit: Renée Muusze, Gerda de Groot, Elisabeth Wortman en Ingrice Plesman in 3 min. 33,3 sec..

4 x 50 m. vrije slag estafette jongens 12 en 13 jaar:
Een ploeg (namen niet bekend gemaakt) in 2 min. 50,3 sec..

4 x 50 m. vrije slag estafette meisjes 12 en 13 jaar:
Een ploeg bestaande uit: Edith Spelt, Corrie van Putten, Fennie van Noord en Lenie Visser in 3 min. 16,4 sec..

3 x 50 m. wisselslag estafette jongens en meisjes 14 jaar en ouder.

Ook hier zijn de namen van de zwemmers van de eerst aankomende ploeg niet bekend gemaakt en de tijd was: 2 min. 14,3 sec..

DE WEDSTRIJD NEDERLAND — CURACAO EN DE „GOUDEN BEKER"

(Van onze sportverslaggever)

Willemstad. — De lang gekoesterde hoop van een wedstrijd tussen het moederland en Curaçao in het Rifstadion zal dan eindelijk werkelijkheid worden. Vele sportliefhebbers zullen verlangend uitzien naar de bewuste datum, waarop deze wedstrijd zal plaats vinden en over uitslagen en dergelijke zal waarschijnlijk weer gegist worden, prijsvragen uitgeschreven enz.. Ook de directie van de „Gouden Beker" is benieuwd over de uitslag, doch hier is zij niet bij gebleven, zij zal voor de winnaar van de wedstrijd een prachtige beker ter beschikking stellen.

Dit is zeker een mooie geste te noemen en zal door de C.V.B. zeer op prijs worden gesteld.

Zal de beker naar Nederland gaan of zal zij in de bekerkast van de CVB haar verder bestaan slijten? Het is maar een vraag, doch de tijd zal automatisch hierop antwoord geven.

Zaak-Oppenheimer achter gesloten deuren

Washington. — Verschillende personen, die een vooraanstaande rol hebben gespeeld in het ontwikkelingsprogramma van de Amerikaanse atoombom, worden opgeroepen om getuigenis af te leggen in het onderzoek naar de betrouwbaarheid van Dr. J. Robert Oppenheimer, die de eerste Amerikaanse atoombom ontwikkelde.

Gorden Dean, die tot medio 1953 voorzitter was van de commissie voor atoom-energie, deelde gisteravond te New York mede te zijn uitgenodigd te verschijnen voor een commissie van onderzoek bestaande uit drie personen, welke een onderzoek instelt naar de beweringen, dat Oppenheimer o.a. in 1949 en daarna zou getracht hebben de vervaardiging van de waterstofbom te verhinderen. Een assistent van Dr Vannevar Bush, tijdens de oorlog chef de bureau van het programma voor wetenschappelijk onderzoek en ontwikkeling, die Oppenheimer bij de vervaardiging van de oorspronkelijke atoombom ter zijde stond, deelde in Washington mede, dat verwacht wordt, dat ook Bush gedagvaard zal worden om voor de commissie te verschijnen.

Het onderzoek naar de zaak Oppenheimer wordt gevoerd achter gesloten deuren door een commissie van drie personen onder leiding van Gordon Gray, oud-minister voor het leger en thans president van de universiteit van North Carolina. De commissie kwam gisteren voor de tweede keer bijeen.

AGENDA

WEST-END
19.00 & 21.00 „*The life of Christ*"
CINELANDIA
19.00 & 21.00 „*King of kings*"
ROXY
19.00 & 21.00 „*Life of Christ*"
ROYAL
20.00 uur „*Citizind faint*"
REX
20.00 uur „*Dangerous when wet*".
CARIBE
20.00 uur „*Reina de Reina's*"
CHOBOLOBO:
Dans en Diner
TENNISBAAN MUNDO NOBO;
Wedstrijden D.L. Caprilescup.

WIT-GELE KRUIS Nachtdienst wordt waargenomen door Zuster Van Wietmarschen, Niewindstraat 22 A. tel, 3773.

Emmastad

WACHTDIENSTEN C.P.I.M.:
Telegram Afdeling:
Kantoor open 05.30 — 01.30 tel. 2307
Van 16 April 01.30 t.m. 17 April 05.30
J. J. Roos tel. 2137
B. g. g. tel. 2307 — 2400
Personeel afdeling.
Van Donderdag 15 12.00 t.m. Zaterdag 17 April 12.00 J. v.d. Oever, Valkweg 18 J.D. tel. 4436
B. g. g. nadere inl. tel. 2400
Materialen Afdeling:
M. Plaisier, Bosweg No. 14 J.D. tel. 4325

Geneeskundige Dienst:
Van 16 April 07.00 t.m. 17 April 07.00
Dr. Blok, tel. 4229, b.g.g. tel. 2409.

C. S. M.

Rederij:
H. Poot tel. 2570
Vrydag P. W. K. Zuiderent tel. 2950
Scheepsagentschap:
Donderdag 08.00 — 23.00 kantoor open tel. 2458 — 2551
Van 18.00 — 19.00 en van 23.00 — 08.00
E v. d. Werf tel. 3101
Vrijdag 16 April 08.00 Zaterdag 17 April 08.00 W. Punt tel, 2269
Dok Afdeling;
15 April van 16.30 — 1.00 tel. 2276; van 1.00 — 7.30 G. Kreffer tel. 3128.
16 April 7.30 — 17 April 7.30 P. Roest tel. 3146.

THEATER ASIENTO

Donderdag. „*No time for flowers*".
Vrijdag *Geen Voorstelling.*
Geen kinderen beneden 18 jaar.

Onbegrijpelijke kortzichtigheid?

Paramaribo. — Naar aanleiding van het artikel in de NRC terzake de RTC zegt „Het Nieuws", dat tijdens de vergaderingen van de Kleine Commissie de verdenking bestond, dat Nederland toegaf met het oog op de conferentie te Caracas om een goed figuur te slaan. De thans gevoerde politiek schijnt dit te bevestigen. De Nederlandse houding getuigt van onbegrijpelijke kortzichtigheid en kan aanleiding geven tot een bespreking in de Verenigde Naties, waaraan Nederland weinig genoegen zal kunnen beleven. De goodwill, die Nederland in Suriname had tijdens de vergadering van de Kleine Commissie, is beslist verminderd en wat er van over is, wordt thans uitgehold. Men vraagt zich steeds meer af wat besprekingen met Nederland eigenlijk waard zijn en wat een delegatie, door Nederland uitgezonden, waard is als met één handomdraai deze delegaties kunnen worden gedesavoueerd en de besprekingen ongedaan kunnen worden gemaakt.

Dit is des te stuitender als de indruk wordt opgedrongen, dat Nederland bezig is onderlinge geschillen op onze rug uit te vechten. „Wij menen — aldus „Het Nieuws" — dat zowel Suriname als de Nederlandse Antillen weigeren zich daarbij neer te leggen. Zij kunnen dit eenvoudig niet nemen en zichzelf dan nog zelfrespect toedichten

Het valt te betreuren, dat Nederland in deze materie bij voortduring kortzichtigheid blijft uitstallen en zelf voorbij ziet, of althans blijft negeren, dat er wegen zijn om voor het verkregen recht op te komen. — aldus „Het Nieuws".

VAART EN VLUCHT

Haven: Vrachtschepen 8 in, 4 uit. Tankschepen 16 in, 10 uit. Zeilschepen 2 in, 14 uit. Passagiers landend 16, vertrokken 32 doorgaand 327.
Hato: Vliegtuigen 9 in, 12 uit. Passagiers landend 141, vertrokken 205. doorgaand 54.

Carabobo van Pto. Cabello *Blue Star* van Aruba *Martin Bakke* van Antwerpen naar Panama *Carabobo* naar Maracaibo.

GREEP UIT DE AETHER

CUROM (416.6 m)

17.30 Op avontuur in de muziek 17.50 Gramophoonplatenprogramma 18.05 Cumpleaños Feliz 18.15 Dinermuziek 18.45 Nieuws 18.55 Voor het slapen gaan 19.00 Boletin di noticia 19.30 Wat de handel biedt 20.30 Complete uitvoering van de Matthaus Passion van Bach 23.30 Sluiting.

Vrijdag.
10.00 Katholieke morgenwijding 19.30 Lillium Crucis van Refice uitgevoerd door Scarlati Koor en Orkest van Napels o.l.v. Licino Refice 11.30 Protestantse morgenwijding 12.05 Lunchmuziek 12.30 Nieuws 12.45 Alexander Jenner 13.00 Sluiting.

17.30 Voor de oudere kinderen in het Nederlands 17.50 Gramophoonplaten 18.05 Cumpleaños Feliz 18.15 Dinermuziek 18.45 Nieuws 18.55 Voor het slapen gaan 19.00 Boletin di noticia 19.15 The seven last words of Christ van Haydn 20.30 De stem van Amerika 21.30 Voor de Surinamer 22.00 Elegische Gezangen op. 118 van Beethoven door de Randolp Zangers o.l.v. David Randolp 22.15 Nieuws en Sluiting.

HOYER (5.25 m)

19.00 Met de jarigen in de lucht 19.10 Voor de ouden van dagen en gebrekkige kinderen 19.20 Nieuws (P) 19.25 Nieuws (Ned.) 19.30 Hoorspel El Gato 19.55 Muziek afgew. met reclame 20.10 Gevarieerde muziek 20.20 Dansmuziek 22.00 Sluiting.

Vrijdag.
9.00 Requiem (Faure) 11.00 Lijdensmeditatie van O. H. Jezus-Cristus (Pater Brenneker) 11.15 Geestelijke liederen en Muziek. Lijdens-Meditatie van O. H. Jezus-Cristus Ds, Mietes. 12.00 Sluiting.

14.00 Geestelijkeliederen en muziek. 14.30 De Heilige Kruisweg .(P.) koor van Pietermaai o.l.v. Pater Copray. 15.30 Religieuze praatjes Ds. Mietes. 16.00 Sluiting.

KELKBOOM (5.50 m)

GOEDE VRIJDAG
20.00 Matheos Passion
21.30 Sluiting.

P.C.J. (31.28 en 49.79 m)

18.37 Missierubriek 19.00 Nieuws 19.17 Platennieuws uit Amerika, 19.30 Ned. Kroniek 19.40 Disco Nieuws 20.00 Jonge Kunstenaars aan het woord. 20.10 Interbezzo. 20.13 Persoverzicht 20.20 Voor de West o.a. met Zuid Amerika in het nieuws. 20.50 Lijdensmeditatie. 20.58 Sluiting.

Vrijdag.
18.37 Het schip van de week 19.00 Nieuws. 19.17 Orgelspel door Feika Asma, op het orgel van de St. Jahs-Goede Vrijdagsmuziek uit Parsival kerk te Gouda. 19.30 Ned Kroniek 19.40 — R. Wagner. 19.58 Buitenlands week-20.10 Intermezzo. 20.13 Persoverzicht overzicht. 21.21 Voordracht Prof. Mr bed: Prof Dr. P. Boendermaker 20.58 Dr. J. A. van Praag. 20.53 Avondge-Sluiting.

BEKENDMAKING

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in de Nederlandse Antillen,

MAAKT BEKEND,

dat door hem ontheffing is verleend van de bepalingen van de „Winkelsluitingsverordening 1932", met dien verstande, dat op Vrijdag 16 April 1954 de winkels op het eiland Curaçao geopend mogen zijn van 08.00 — 14.00 uur, en dat alleen kosher levensmiddelen mogen worden verkocht in verband met vertraging van een zending kosher levensmiddelen tengevolge van een havenstaking in New York.

Curaçao, 13 April 1954.

De Procureur-Generaal voornd.
J. A. J. ELLIS.

Officiele Mededelingen VAN DE Curacaose Voetbalbond

SERIE WEDSTRIJDEN OM DE KONINGIN JULIANA WISSELBEKER

Woensdag, 21 April 1954
om 7.00 n.m. Jong Holland — Estudiantes
om 8.45 n.m. Sithoc — Jong Colombia

Vrijdag, 23 April 1954
om 7.00 n.m. Veendam — Vesta
om 8.45 n.m. S.U.B.T. — Jong Curaçao

Zondag, 25 April 1954
om 4.15 uur n.m. Winnaar A — Winnaar B

Dinsdag, 27 April 1954
om 8.30 n.m. Winnaar C — Winnaar D

Vrijdag, 30 April 1954
om 4.00 n.m. Winnaar E — Winnaar F (Fi[illegible]

Duur van alle wedstrijden 2 x 45 minuten.

Bij gelijk spel in alle wedstrijden met uitzondering van de Finale worden 2 x 3 strafschoppen genomen. Blijft de stand nog gelijk, beslist het lot. Eindigt de Finale in gelijk spel, dan wordt de wedstrijd met 2 x 7½ minuten verlengd. Blijft de stand na de verlenging gelijk dan worden 2 x 3 strafschoppen genomen. Komt zelfs dan geen wijziging in de stand, dan beslist het lot.

HET BESTUUR.

„In Rome kent men dat niet"

Het Heilig Graf in Oostenrijk

(Van onze Weense correspondent)

Toen Paus Pius VI in de Goede Week van het jaar 1782 in Wenen vertoefde, wilden de trotse Weners de Heilige Vader met iets bijzonders verrassen en leidden ze hem rond langs een paar „Heilige Graven", die alleen in de Goede Week te zien zijn. Toen de Paus o.a. de barokke gevaartes in de Stefansdom en in de kerk „Am Hof" in ogenschouw had genomen, verklaarde hij laconiek: „Romae non sic — in Rome kent men dat niet". De teleurgestelde Weners hadden tenminste de troost, dat dit echte Oostenrijkse volksgebruik niet werd veroordeeld of verboden.

De devotie tot het H. Graf heeft in Oostenrijk vormen aangenomen, die noch in ons land, noch in Italië bekend zijn. Ook wij hebben wel een Heilig Graf, meestal in de vorm van een baldakijn uit rood brokaat en van binnen gevoerd met witte zijde. Bovendien bestaat vooral in onze grote steden de gewoonte om op Witte Donderdag zeven kerken te bezoeken. In Oostenrijk ziet het Heilig Graf er anders uit. Wel is ook hier op Witte Donderdag en Goede Vrijdag het Allerheiligste uitgesteld, maar op Goede Vrijdag wordt het eigenlijke Heilige Graf pas na de plechtigheden onthuld.

Het heeft verschillende varianten. Meestal bestaat het uit een geweldig gevaarte van lugubere rotsen, waarin een graf met afgewentelde steen is nagebootst. In de spelonk ligt dan een levensgroot beeld van de gestorven Heiland. Soms is het moment van de Kruisafneming uitgebeeld met Nicodemus en Joseph van Arimathea in grote houten sculpturen; daaronder ligt dan meestal met een pathetisch gebaar de Heilige Maria Magdalena, terwijl de Heilige Maagd en Joannes er in stille gelatenheid bij staan. In andere kerken weer is deze groep vervangen door de wenende vrouwen, omringd door een paar martiaal uitziende soldaten, die het graf bewaken.

Man van Smarten in Sankt Wolfgang van Meinrad Guggenbichler.

Ofschoon men de bekende paasprocessie langs de openbare weg in Oostenrijk heeft afgeschaft, is het bezoek van de „Heilige Graven" in zwang gebleven en bestaat ook hier de gewoonte om minstens zeven kerken te bezoeken. Men ziet dan volwassenen en vooral kinderen naar de kerken trekken, niet zozeer om er te bidden als om te kijken. De Italianen kunnen de Oostenrijkers op dit punt niet veel verwijten, want hun beroemde Napolitaanse kerstkribben dienen ook meer om de kijklust en de kinderlijke nieuwsgierigheid te bevredigen.

Ook de Oostenrijkers zijn kijklustig — ze zijn goede toneelspelers en ze houden van toneel; het godsdienstige sentiment openbaart zich dan ook hier op een geheel eigen wijze, niet alleen in grote kunstwerken, maar ook langs de weg van het toneel en van de volkskunst.

Het is hier de plaats niet om uitvoerig in te gaan op de geschiedenis van de devotie tot het Heilig Graf. Alleen wijzen we er op, dat deze devotie vooral in de Middeleeuwse passiespelen haar grootste bloei beleefde. Reformatie en Renaissance maakten aan dit christelijke volksgebruik voorlopig een einde, totdat het onder de invloed van de Contra-reformatie weer opleefde en vooral in de barok nieuwe en exuberante vormen vond. Dit is dan ook de reden waarom de verering van het Heilig Graf vooral te vinden is in de landen van de Contrareformatie, dus in Zuid-Duitsland en Oostenrijk.

Het zijn dezelfde streken, waar de barokkunst heeft gebloeid, waar onder de bergbevolking de houtsnijkunst bewaard is gebleven en waar ook nu nog in veel dorpen de oude

Uiting van echte volkskunst

passiespelen worden opgevoerd, zoals in Tirol en Oberammergau in Beieren.

Daarbij komt, dat de Oostenrijker misschien wel onder de invloed van de barok, een bijzondere voorliefde heeft voor al het theatrale en toneelmatige. Hij is eigenlijk nooit een groot schilder geweest, wel echter toneelspeler, vooral operazanger en niet te vergeten beeldhouwer. Voor dit laatste behoeft men alleen naar het kerkje in Sankt Wolfgang te gaan met het prachtige gothische altaar van Michael Pacher en de aangrijpende „Man van smarten" van Guggenbichler. De Oostenrijker houdt van wapperende kleren, golvende haren, bollige wangen, wolken en vooral van uiterlijk vertoon en bonte kleuren.

Onder de oude monarchie werd het Heilige Graf in de kapel van de keizerlijke burcht bewaakt door soldaten van de keizerlijke lijfwacht. De Weense bevolking stroomde dan naar deze kapel om de martiale gestaltes te gaan zien. Daarop probeerden andere kerken, die het privilege van de lijfwacht niet bezaten, de achterstand in te halen door het opstellen van levensgrote houten beelden, die de wacht bij het graf hielden en er nog pompeuzer en prachtiger uitzagen dan de echte soldaten. Er ontstond als het ware een heilige wedstrijd tussen de verschillende kerken om de Heilige Graven steeds groter en indrukwekkender te maken, met het gevolg, dat men een beroep ging doen op de werkelijke kunstenaars, die opdrachten kregen tot het ontwerpen van hele groepen.

Aan deze ontwikkeling hebben we een paar werkelijk waardevolle Heilige Graven in Wenen te danken. Het mooiste, dat we in de kerk van de Dominicanen vinden, is het werk van Raffael Donner, een van de grootste Oostenrijkse beeldhouwers, die in 1693 geboren werd en o.a. bekend is door de prachtige fontein op de „Neuer Markt" te Wenen. Toch is reeds hier, evenals in de Kruisafname van Donner's leerlingen in de „Ulrichs-kirche", het wilde en luidruchtige gebaar enigszins verstild tot grotere innigheid, plaats makend voor een beginnend klassicisme. Jammer genoeg heeft men deze groep, die oorspronkelijk gepolychromeerd moet zijn geweest, later met witte lak overgeschilderd. Het oudste Heilige Graf in deze vorm vindt men in de kerk van de Heilige Michael van Wenen, het is een creatie van Franz Kassmann.

Deze werken met hun groot aantal varianten op het platteland zijn niet alleen van belang voor de kunstgeschiedenis, maar vooral als uitingen van een geheel eigen soort volkskunst en van een godsdienstig sentiment, waarvan wij in onze schuilkerken bijna geen voorbeelden vinden. Op het eerste gezicht vinden wij deze uitingen misschien te theatraal en te overladen, maar goed beschouwd zijn ze toch niets anders dan de directe voortzetting van de Middeleeuwse lijdensmystiek en de passiespelen met heur uitvoerige en somtijds zeer drastische beschrijvingen van het Lijden. Natuurlijk kennen we ook Heilige Graven, die minder smaakvol zijn, maar het gaat niet aan om de barok als zodanig te veroordelen, omdat deze kunst ons niet zou liggen. Deze kunstvorm heeft namelijk niet alleen haar eigen plaats in de kunstgeschiedenis, ze is vooral belangrijk in de ontwikkeling van de vroomheid, waarvan ze een echte en onvervalste uiting is geweest. De Heilige Graven in hun waardigste representanten zijn er de beste bewijzen voor, — evenals de bekende Calvariebergen in Bretagne en in het Oostenrijkse Burgenland.

Soneto na Cristo Crusifica

Miguel de Guevara, mejicano, siglo XVII.

No ta movemi, Dios, pa mi stimaBo
Splendor di cielu, cu B'a priminti,
Ni ta movemi e fiernu tan temí
Pa mi laga p'esei de insultaBo.

Bo ta movemi, Senjor, si mi miraBo
Na crus ingrato pa nan odio clabá;
Ta movemi di weta Bo curpa maltratá,
Bo morto cruel, después di brongosaBo.

Y ta movemi, enfin, Bo amor asina tantu
Cu maske cielu 'n tabatin, ni fiernu cu ta kima,
Lo m'a stima Bo, Dios, y ser jená di spantu.

Nada, Senjor, di loke mi ta spera
Bo'n tin mester di duna pa mi stima,
Pa mi siguí stimaBo, Dios, n'e mes manera.

Traduccion Andrés Grimar)

Wordt Friese (Siamese) tweeling gescheiden?

Leeuwarden. — Dr. J.P.S. Wijthoff uit Oudkerk, die aanwezig was bij de geboorte van Folkje en Tjitske de Vries te Molenend, de Siamese tweeling, die in November van het vorige jaar werd geboren, heeft een reis naar Engeland gemaakt om zich op de hoogte te stellen van de ondervindingen, welke men heeft opgedaan bij het operatief van elkaar verwijderen van de Nigeriaanse Siamese tweeling.

Een van de kindertjes is bij die operatie gestorven maar het was ook een ander geval, daar deze kinderen met de borstbeentjes aan elkaar waren vergroeid.

De Friese tweeling is over een oppervlakte van 7 cm2 metde buikjes aan elkaar verbonden. Men hoopt, dat er geen enkele verbinding tussen compacte organen is.

Er is dan ook goede hoop, dat de operatie welke binnen afzienbare tijd te Leeuwarden zal worden verricht, zal slagen.

In Londen leeft men zeer met het Nederlandse geval mee. Men heeft niets nagelaten om Dr. Wijthoff zo goed mogelijk in te lichten. Zo werd een besloten bijeenkomst belegd, waar kleuren- en geluidsfilms werden vertoond van de operatie van de Nigeriaanse tweeling. Vier doktoren voerden het woord over dit geval en daarna heeft dr. Wijthoff over de geboorte van de tweeling te Molenend verteld.

Het ligt in de bedoeling, dat de film binnenkort zal worden vertoond op een bijeenkomst van artsen te Leeuwarden en het is niet uitgesloten, dat daarbij de chirurg, die de Nigeriaanse tweeling van elkaar scheidde, Prof. Dr. L.A.N. Aird uit Londen, aanwezig zal zijn. De Friese tweeling maakt het nog steeds uitstekend.

VEELBELOVENDE KNAAPJES!

Londen. — Drie Londense knaapjes, respectievelijk 12, 13 en 14 jaar, hadden een volgens hen vrolijke en opwindende middag gehad. Op de een of andere wijze wisten ze in een garage te komen van de London Transport, de grote Londense busmaatschappij en wisten zes bussen te bemachtigen. Drie van de bussen lieten ze al tegen elkaar knallen voor ze goed en wel de garage uit waren, met de andere drie kwamen ze verder. Maar zo gauw ze er mee buiten kwamen, zaten ze al heel gauw klemvast tegen een muur. De knaapjes hadden de bussen zo maar voor het grijpen; er was geen personeel aanwezig. Ze richtten voor enkele duizenden guldens schade aan.

Engelse Tuin — Christiaan Dior gaf deze naam aan een van zijn creaties, die uitgevoerd is in bedekt grijs en rood.

DWINGELOO straks startplaats voor mysterieuze tochten door het heelal

RADIOTELESCOOP: geheimzinnig contact met hoger sferen

(Van onze correspondent)

Of het ons nog eens vergund wordt getuige te zijn van de eerste raketvlucht naar de maan? De tijd zal het moeten leren. Voorlopig zullen we onze nieuwsgierigheid naar de geheimen der „hogere sferen" hebben te stillen met wat de fantasie van Jules Verne ons heeft nagelaten, en moeten afwachten tot welk resultaat de huidige wetenschappelijke onderzoekingen op het gebied van de ruimtevaart zullen leiden.

Dit laatste doen de astronomen ook. Voor hen zou de ruimtevaart ongekende perspectieven openen bij hun pogen het heelal zijn geheimen prijs te doen geven. Doch vooralsnog hebben zij zich van andere middelen te bedienen. Van deze middelen eist thans de radiotelescoop een belangrijk deel van hun aandacht op, omdat daarmee voor de huidige begrippen ongekende tochten door het onmetelijke heelal kunnen worden ondernomen.

Is het heelal onmetelijk?

Het onmetelijke heelal? Eigenlijk mogen we daarvan al niet meer spreken. Vele astronomen hebben zich in het verleden op grond van bepaalde vindingen reeds de vraag gesteld of de ruimte buiten de aarde inderdaad onmetelijk, d.w.z. oneindig is. Prof. dr. J. H. van Oort van de Leidse sterrewacht beantwoordt deze vraag ontkennend. Dank zij de radiotelescoop heeft men al vrij goed de grenzen kunnen aftasten. De radiotelescoop, een betrekkelijk nieuwe vinding, heeft de wetenschapsmensen dus al een belangrijke dienst bewezen. En het is daarom begrijpelijk dat het natuurmonument de Kralose Heide bij het Drentse dorp Dwingeloo de laatste tijd een bijzondere aantrekkingskracht uitoefent op de sterrenkundigen. Hoewel er momenteel nog niet veel meer valt te zien dan uitgestrekte heidevelden en dichte bossen, hebben zij zich toch al tot een tochtje naar dit brokje ongerept Drenthe laten verleiden. Hier immers komt straks de grootste „radiokijker" van Europa te staan, waarmee Dwingeloo een belangrijk sterrekenkundig centrum gaat worden.

Tegenstand van bevolking overwonnen

Met dit denkbeeld kunnen de bewoners van dit fraaie dorp zich thans wonderwel verenigen. Dat is echter ook wel eens anders geweest. Toen indertijd bekend werd dat de Kralose Heide was uitverkoren voor de plaatsing van een radiotelescoop, was men er in Dwingeloo weinig over te spreken. Men vernam dat een groot gedeelte van de gemeente „dood gebied," d.w.z. afgesloten voor motorisch verkeer, zou moeten worden, dit om storingen bij de waarnemingen te voorkomen. En men vreesde een teruggang van het vreemdelingenbezoek. Men vroeg zich af wat de landbouwers moesten beginnen met hun mechanische werktuigen in de „dode" zone van enige vierkante kilometers. De meningen hebben zich allengs gewijzigd. Prof. Van Oort is zelf in Dwingeloo geweest om daar nadere bijzonderheden over de plaatsing van de radiotelescoop te vertellen. De aanvankelijke weerstand is nu omgeslagen naar enthousiasme. Het is de bewoners niet ontgaan dat de wetenschapsmensen in de gehele wereld de ontwikkeling hier in Ned. met betrekking tot de „radiokijker" bijzonder belangstellend gadeslaan en zij zien nu in, dat het observatorium straks — waarschijnlijk komt het in 1955 gereed — een toeristische attractie zal worden. Ook weten ze nu dat de gevolgen van de „dode" zone wat betreft het gebruik van motoren grotendeels ondervangen kunnen worden. De motoren kunnen namelijk „ontstoort" worden, zoals ingewijden het noemen.

Aanvankelijk woog in Dwingeloo ook de vrees voor ontluistering van de fraaie natuur nogal zwaar. Want dat de te bouwen installatie afbreuk zal doen aan dit brok ongerept Drenthe, is buiten kijf. Het veertig meter hoge gevaarte zal aan de rand van het staatsbos worden geplaatst. Op een mast van ongeveer veertien meter, draaibaar op een rail, wordt, juist boven de boomtoppen, een ronde metaalspiegel met een middellijn van 25 mtr aangebracht. Het geheel laat zich het best vergelijken met een enorm etensbord geflankeerd door twee zendmasten. Fraai zal men het bouwwerk derhalve niet kunnen noemen. In de wijdsheid van het landschap zal het evenwel minder domineren dan de afmetingen doen vermoeden.

Electromagnetische stralingen

De radiotelescoop is dus nog een betrekkelijk jonge vinding. Zijn ontstaan is te danken aan een ontdekking in het jaar 1934, toen men er in Amerika achter kwam, dat de Melkweg een electromagnetische straling op een golflengte van enige meters uitzendt. Al spoedig constateerde men een gelijksoortige straling bij andere hemellichamen, objecten en gassen.

De ontwikkeling van de radartechniek leidde tot een grotere bekendheid met dit verschijnsel. Waren kijker en foto tot dan toe de belangrijkste attributen voor de astronomen, in de naoorlogse jaren deed de radiotelescoop, gebaseerd op het ontvangen van electromagnetische stralingen, die uitgezonden worden door waterstofatomen, zijn intrede in de sterrenkunde. De radioastronomie doorbrak de door kijker en foto gestelde grenzen van het onderzoekingsterrein op revolutionnaire wijze en geeft thans de astronomie de gelegenheid het heelal tot het uiterste af te tasten.

Voor Nederland is deze onderzoekingsmogelijkheid overigens niet geheel nieuw. In Kootwijk bezit de stichting „Radiostraling van Zon en Melkweg" reeds een radiotelescoop van bescheiden omvang, waarmee een speciale studie wordt gemaakt van de waterstofwolken die tussen de sterren zweven. De resultaten rechtvaardigen een voortzetting van dit werk op grotere schaal.

Vormde het licht voorheen een onmisbare voorwaarde voor het verrichten van observaties, de radio-astronomie biedt de mogelijkheid processen in het heelal te bestuderen, die niet met licht gepaard gaan of waarvan het licht niet tot de aarde doordringt. Bij het registreren van lichtverschijnselen is men altoos afhankelijk van helder weer. Deze belemmerende factor speelt geen rol bij de radio-astronomie; het observatorium te Dwingeloo kan dus dag en nacht werken. Met behulp van de draaibare metalen spiegel kan men uit velerlei richtingen van het heelal de trillingen van de waterstofatomen opvangen.

Eens zal misschien de dag daar zijn waarop de mens per raket zijn weg vindt naar de maan en andere hemellichamen, om dan op meer directe en exacte wijze de mysteries van het heelal te kunnen ontsluieren. Thans is het hem nog slechts vergund om aan de hand van de moderne techniek met zijn geest de onmetelijkheid buiten de aarde te doorkruisen. En Dwingeloo zal daarbij een belangrijke startplaats worden. Deswege wenden de blikken van vele astronomen in de wereld zich nu voor een ogenblik af van het oneindige heelal naar het Drentse dorp, dat daarop dan ook niet weinig trots is.

Dezer dagen werden in Oud Leusden jeugddressuur-wedstrijden gehouden waaraan ook H.K.H. Prinses Margriet deelnam. Zij won de vijfde prijs, welke door de heer Gruppelaar werd uitgereikt.

Zaterdag 24 April „wereldpijprookdag"

Wie purmerend zegt, zegt Opa Klijzing en wie Opa Klijzing zegt, denk daarbij aan mensen die het pijproken beoefenen als liefhebberij. Mensen die het pijproken veredelen en het verheffen boven het achteloze rook-uitblazen. Pijproken stimuleert de vriendschap zeggen de Purmerendse dampers en wij geloven het graag. Herinneren wij ons niet uit onze jonge dagen de vredespijp van de roodhuiden? De Purmerendse pijprokersclub „De gezellige dampkring" is daardoor geïnspireerd geworden en heeft nu Zaterdag 24 April uitgeroepen tot wereldpijprookdag ter stimulering van de internationale vrede.

„De gezellige dampkring" hoopt — en met reden, want de manager van de internationale vereniging van pijprokersclubs voelt er alles voor — dit Nederlandse initiatief tot een jaarlijkse traditie voor de hele wereld te kunnen doen uitgroeien. Natuurlijk heeft men het niet gelaten bij het vaststellen van een datum. De Purmerenders hebben bij vroegere gelegenheden al blijk gegeven te weten wat organiseren is en men is daarom vast van plan de wereldpijprookdag niet ongemerkt voorbij te laten gaan.

Op die dag zal het bestuur van „De gezellige dampkring" een „Vriendschapspijp" uitreiken aan vijf Nederlanders die zich in het afgelopen jaar voor de wereldvriendschap op bijzondere wijze verdienstelijk hebben gemaakt. Het ligt in de bedoeling de Nederlandse pers in te schakelen bij het aanwijzen van deze vijf landgenoten. Het bestuur van de club zal tevens een buitenlander de „vriendschapspijp" uitreiken.

Donderdag vóór de Wereldpijprookdag zal in Purmerend een wedstrijd worden gehouden tussen de afgevaardigden van de Nederlandse dag- en weekbladen. Ook dit festijn zal, als alles goed gaat, een jaarlijkse traditie worden. De winnaar van deze perspijprookwedstrijd krijgt een „wisselpijp" die, als hij drie jaar achtereen wordt gewonnen, in eigendom overgaat. Voor deze wedstrijd zijn speciale Goudse pijpen met opschrift vervaardigd, die voor de deelnemers een attractieve herinnering zullen vormen aan deze „luchtige kamp". Natuurlijk zal Opa Klijzing ook van de partij zijn, zij het dan niet als deelnemer. Een deskundige jury zal worden gevormd onder leiding van dr Postuma.

Ottawa. — Het Canadese Lagerhuis heeft een wetsontwerp tot gelijke betaling van vrouwen voor hetzelfde werk met 109 tegen 78 stemmen verworpen.

Radio Anno Santo zal spoedig verrijzen

Vijftien Curie-Kardinalen keuren definitieve plannen goed

De moderne Vaticaanse kortegolfzender, die de Nederlandse katholieken ter gelegenheid van het H. Jaar aan de H. Vader hebben geschonken, zal definitief in exploitatie kunnen komen. Vijftien Curie-Kardinalen hebben de plannen aan een diepgaande bespreking onderworpen en zijn daarbij tot de conclusie gekomen dat de bouw van het nieuwe zendstation nuttig en zelfs noodzakelijk is.

Allen hebben hun goedkeuring aan de uitvoering gehecht en besloten de Paus dienovereenkomstig te adviseren. Het nieuwe zendstation, dat buiten Vaticaanstad zal worden opgericht, zal zowel een complete zendinrichting als een volledige installatie tot ontvangst van alle zenders in de wereld bevatten. Radio Vaticana zal daardoor in de toekomst zelfs voor de sterkste Europese zenders niet onder doen en in alle uithoeken van de wereld haar stem kunnen doen horen.

Het Italiaanse parlement heeft reeds meer dan een jaar geleden de afstand van de grond voor deze zenderbouw goedgekeurd. De huidige beslissing der Kardinalen betekent het einde van een onzekerheid waarvan het einde door velen in den lande met ongeduld werd verbeid.

Zoals men weet vormden de hoge kosten die noodzakelijk met de inrichting en exploitatie van een dergelijk modern zendstation zijn verbonden tot nu toe een beletsel voor het in gebruik nemen van het jubileumgeschenk der Nederlandse katholieken, hoezeer dit geschenk ook door de Paus en de Vaticaan-autoriteiten op prijs werd gesteld.

De zendinstallatie waarvan Radio Vaticana tot nog toe gebruik maakt dateert uit het jaar 1931. In die tijd was zij een toppunt van technisch vernuft aangezien zij door niemand minder werd gebouwd dan door de uitvinder van de radio zelf, de vermaarde Marconi. Ondanks talrijke verbeteringen die in de loop der jaren zijn aangebracht voldoet deze zender reeds sedert lang niet meer aan de eisen der moderne techniek.

Het nieuwe station zal volgens de thans goedgekeurde plannen niet minder dan 29 antennes bevatten waarvan 19 bestemd zijn voor uitzendingen naar de overzeese landen. De overige tien moeten dienen voor de verzorging van het Europese programma.

Abe Spitzer, marconist aan boord van het vliegtuig, dat de atoombom op Nagasaki liet vallen, verkoopt nu trouwjurken.

Djakarta. — Volgens recente cijfers wonen in Djakarta 130.141 vreemdelingen. Daaronder bevinden zich 40.513 Nederlanders en 84.827 Chinezen. In Surabaja wonen thans nog 27.000 Nederlanders, in Buitenzorg 4.000, in Noord-Sumatra 5.000.

Moskou. — Het Sovjet-Russische letterkundige tijdschrift maakt melding van het overlijden van Anna Ilinishna Tolstaya-Popova, de oudste kleindochter van de beroemde Russische schrijver graaf Leo Tolstoi.

Vrouw van ter dood veroordeelde bestormde met bende de gevangenis

Karatsji. — De vrouw van een ter dood veroordeelde bandiet heeft gisteravond getracht hem van de strop te redden door de gevangenis te Hyderabad met een bende te bestormen. De veroordeelde zelf, de 45-jarige Rahim Hingoro, voegde zich bij de schietpartij en bevrijdde zich al schietende uit de dodencel. De bewakers voorkwamen echter, dat hij een over de gevangenismuur uitgeworpen stuk touw kon bereiken om zich in veiligheid te stellen. De man werd ernstig gewond.

Hingoro, een beruchte moordenaar werd vorig jaar gearresteerd en ter dood veroordeeld. Er is nog een gratieverzoek aanhangig bij de gouverneur-generaal.

In de gevangenis van Hyderabad, ruim 150 km. van Karatsji, ontstond grote verwarring door de aanval der bandieten, die omstreeks middernacht begon. De schietpartij duurde verschillende uren. Toen Hingoro de schietpartij hoorde, trok hij zelf een pistool en baande zich al schietende een weg naar het exercitie-terrein. Daar door de bewakers teruggedrongen, barricadeerde hij zich in zijn cel en bleef vuren tot hij werd overmeesterd.

Generaal Gruenther over de verdediging van Europa

Londen. — Generaal Alfred M. Gruenther, de geallieerde opperbevelhebber in Europa, heeft te Londen verklaard, dat het Westen een schild moet hebben in Midden-Europa, dat krachtig genoeg is om de Russen te nopen hun troepen samen te trekken, „zodat wij onze atoomwapens met vernietigende doelmatigheid kunnen gebruiken".

Generaal Gruenther zeide verder: „Tezelfdertijd dat wij de Russen dwingen om hun troepen samen te trekken, moeten wij zo buigzaam en beweeglijk en zo goed getraind zijn, dat wij niet door hun atoomwapens vernietigd worden".

Aan de generaal werd gevraagd, of hij genoeg kracht en uitrusting tot zijn beschikking heeft om 'n eventuele dreiging op elk moment het hoofd te bieden. Zijn antwoord luidde: „Dat hangt van de mate der dreiging af. Het hangt ook af van wat de Russen inzetten. Wij hebben op het ogenblik niet genoeg om met succes een algemene aanval door de Russen te weerstaan. Indien zij dus besluiten tot een weloverwogen oorlog, zouden wij dat vermoedelijk niet het hoofd kunnen bieden. Wel hebben wij op het ogenblik een schild in Europa zowel op de grond als in de lucht, dat sterk genoeg is om een door de Sovjets ondernomen aanval uit het thans door hen bezette Europa op te vangen". Gruenther wees er nadrukkelijk op, dat hij hierbij uitsluitend sprak van bezet Europa.

Sydney. — Havenarbeiders in Sydney hebben geweigerd het Britse schip „Randor" te laden met Australische surplus wapenen voor de oorlog in Indo-China.

New Delhi. — Als men de verklaringen mag geloven is te Pathankot in India de oudste man ter wereld gestorven. Baba Marain Sigh zou 176 jaar zijn geworden. Hij stond bekend om zijn vroomheid.

In de jongensstad van Bindoon

Een broeder trok met dertig schooiertjes de bush in en bouwde een stad

Bijna als een fata morgana ligt in het dal van Bindoon de jongensstad met zijn barokke gebouwen.

Merkwaardige nederzettingen

Ongeveer 180 kilometer ten Noorden van Perth, de hoofdstad van West-Australië, ligt de nederzetting New Norcia. Ongeveer een eeuw geleden gesticht door de Spaanse Benedictijn Dom Salvado, die vele malen die lange weg door de wildernis van bush aflegde om voor de kolonisten in Perth concerten te geven. Met het geld bouwden hij en zijn monniken verder aan de abdij, de kleine kerk en de grote kostschool, die daar thans staan. Van daaruit ook werken de Spanjaarden onder de wilde, zwervende inboorlingen. Thans zijn er in New Norcia scholen voor blanke kinderen en jonge „aboriginals", zoals de inheemsen in Australië heten. En in de meeste klaslokalen heeft de stem van de onderwijzer een Spaans accent. Het is voor de vreemdeling een wonderlijke gewaarwording, in het bijna onbewoonde gebied, plotseling in een kloostermuseum te staan vol met schilderijen van oude Spaanse meesters. Een kostbare en veelzijdige bibliotheek met ruim 25.000 banden schijnt verdwaald in dit gebied. Doch nog merkwaardiger dan deze nederzetting is de „Jongensstad" van brother Keaney halverwege die lange weg van Perth naar de abdij.

(Van onze speciale verslaggever)

Moeder. Het woord snerpt door de nacht en weerkaatst galmend tegen de naakte, stenen wanden van de slaapzaal. De jongen, badend in het zweet in zijn bed, ligt te woelen en te draaien, begint zachtjes te snikken. Hij is wakker geworden van zijn eigen, schelle stem en hoort nu de broeder over de gang naderen. „Paul, boy, wat is er." De monnik, de morsige pij haastig aangeschoten, buigt zich over de huilende jongen en zijn ruwe eeltige hand, die ruikt naar cement en de goede, rode aarde van dit land, streelt over het hoofd, dat weggedoken schokt in het kussen. Dan zoekt de kleine jongenshand, even ruw gewerkt als die van broeder Tatter en met harde kalkranden onder de nagels, die grote mannenknuist en zonder opkijken vertelt Paul van zijn droom.

Hij was weer de kleine jongen op Malta en het was oorlog. Zijn moeder bracht hem naar bed, toen loeide de sirene en het luchtafweergeschut begon te blaffen. De donkere vrouw, met die zachte stem en liefkozende ogen, die ongetwijfeld zijn moeder was geweest, had hem, de kleine Malthezer in de armen genomen en op dat moment was de bom gevallen. Hij was tegen de grond gesmeten, de muren vielen over hem heen, het grauwe stof drong zijn keel binnen en deed hem wanhopig naar lucht happen. Hij schreeuwde in de taal van zijn vroegere land om zijn moeder, die hij negen jaar geleden vlak voor dat bombardement het laatst in zijn jonge leven zag.

De donkere gestalte naast het bed zwijgt even. „Kom, boy, je bent nu toch hier in Bindoon. Je bent al lang geen kleine jongen meer Paul, vijftien jaar, dat is al een hele kerel. Hier komen geen vliegtuigen, kom, ga maar slapen. Morgen moeten we allemaal vroeg op voor het feest. Kip eten we, brother Keaney is met een hele auto vol teruggekomen uit de stad."

De weesjongens uit Malta en Engeland beschouwen de broeders allerminst als hun strenge voogden. Integendeel, er heerst in Bindoon een kameraadschap, die men in een weeshuis nimmer zou zoeken.

De stilte valt weer over de slapende jongensstad van Bindoon, halverwege de lange, eenzame weg van Perth in West-Australië, naar de Benedictijnen Abdij in New Norcia. Na tientallen mijlen uitgestrekte bush met zijn gombomen, dwergpalmen en grasgroene papegaaien, ligt die jongensstad daar plotseling tussen de heuvels als een sprookjesachtig fata morgana.

Je rijdt verlaten over die eindeloze weg naar het Noorden. Links en rechts het monotone landschap, dat je voor de zoveelste keer als het enige, weinig opwekkende uitzicht verwacht. En dan, na de zoveelste bocht in de slingerende weg, breekt de bush weg, groene heuvels rijzen op naar de puur blauwe lucht en in het dal droomt de vreemdste gebouwenverzameling, die ooit midden in een bijna onbewoonde wereld verrees. De jongensstad van brother Keaney, officieel het tehuis voor 90 Britse en 30 Maltezer oorlogswezen, bestuurd en gesticht door de monniken van de „Orde van de Broeders van St. Joseph", gesticht in 1804 in Ierland door br. Ignatius Rice en in 1867 voor het eerst werkzaam in Australië, waar een aantal van deze sober levende en hard ploeterende monniken landden in Melbourne met te weinig geld om hun geringe bagage door de postkoets naar de stad te laten brengen.

Hier langs de weg naar New Norcia, kreeg zij van de weduwe Musk, uit Perth, 17.000 acres land en daar voltooit één van de merkwaardigste emigranten, die ooit in Australië hun geluk beproefden, nu zijn indrukwekkend levenswerk.

Indrukwekkend, dat is die verzameling gebouwen zeker. Ontworpen door de Spaanse Benedictijn Dom Urbano, die in de stille abdij naar het Noorden zijn plannen uitwerkt en dan af en toe naar de jongensstad komt, om zijn Zuidelijk temperament partij op alles en iedereen, omdat het hem niet vlug genoeg gaat met het bouwen. Maar ook hij is ondanks de veldheersblik, waarmee hij in de brandende zon zijn scheppingen keurt, slechts een werktuig in de enorme, knoestige handen van brother Keany.

„Zoals iedereen en alles doet wat hij wil. Hoe? Dat is een van de raadselen van Australië. Niemand weet het, maar hij krijgt het voor elkaar", zegt de monnik, die ons rondleidt. Hij is even uit het werk gewipt, er zitten klodders cement op zijn pij en zijn schoenen zijn grijs van het stof.

„Ja, we moeten hard werken. Want morgen is de opening van het nieuwe slaapgebouw voor de jongens en daar maakt brother Keany een heel bijzonder feest van. Tienduizend uitnodigingen heeft hij verzonden. Weet U, om eerlijk te zijn, waren er eigenlijk helemaal niet genoeg voor de opening. Maar natuurlijk heeft hij weer geld nodig en daarom doet hij het nu maar vast. Als je het mij vraagt, zal dit gebouw nog **wel een keer of vier geopend worden.** Net zo lang tot al het geld er is".

Je kijkt die monnik, die dat zo achteloos vertrouwelijk vertelt, eens achterdochtig aan. Meent hij het. „O, zeker! Wanneer U hem kende, dan wist U dat het waar is. Hij is de grote gangmaker hier. Ginds, dat gebouwtje is de bakkerij, maar zolang hij er is, bakken we niet. We krijgen het brood gratis, daar heeft hij voor gezorgd. Maar hij weet net zo goed als iedereen, dat als hij weggaat, niemand de jongens meer gratis brood zal geven. Daarom liet hij die bakkerij bouwen. Hoe het hem lukt? Vraag 't niet, ook wij weten 't niet. Na de oorlog, toen er nog maar een klein stuk van jongensstad stond, is hij een paar jaar weggeweest. Er is in die tijd niets bijgebouwd en we hadden een paar duizend pond schuld. Hij was nog niet goed terug of het begon alweer".

Want niet slechts de gebouwen zijn zo indrukwekkend in deze jongensstad. Ook de geestkracht van deze raadselachtige monnik, die jaren geleden als gewoon emigrant uit Ierland kwam en politie-agent werd in Perth. Zo leerde hij het onbarmhartige lot van de asfaltjeugd kennen en omdat niemand zich om die schooiertjes bekommerde besloot hij dat te doen. Door dit werk kwam hij in contact met de broeders van St. Joseph en sloot zich bij deze orde aan. Vanaf dat moment voltrok zich daar in de bush, halverwege New Norcia, dat bijna onmogelijke. Brother Keaney trok er heen met dertig schooiertjes, zij zetten tegen de heuvels hun tenten op en begonnen stenen te zoeken in de bush. De eerste gebouwen, die nu als refter en bijgebouwen gebruikt worden, werden van die grillig gevormde stenen gebouwd. Door de jongens zelf, zoals zij stuk voor stuk al die gebouwen hebben opgetrokken. Na de oorlog hebben de weesjongens uit Engeland en Malta, die hier op de uitstekende scholen van jongensstad een handwerk leren, dit werk voortgezet. Vraag niet hoe. „Zij leren er meteen hun vak door na de schooluren," zegt de monnik simpel. Dat is alles, want hij vindt het al heel gewoon, dat die kleine, vrolijke jongens — zoek hier in dit stuk van Australië geen weeshuissfeer — die gebouwen met hun imposante trappenhuizen, balcons, gaanderijen de een na de ander hebben gebouwd. Het enorme slaapgebouw met zijn weidse zalen en barokke koepel, is voorlopig het laatste.

„Waar brother Keaney het geld vandaan haalt? Dat weten wij ook niet. Hij gaat als een wervelwind door West-Australië en overal waar hij geweest is laat hij mensen achter, die iets hebben bijgedragen voor Boystown. Hij ruikt gewoon waar afgekeurde bakstenen voor 2 shilling de duizend te koop zijn. Niemand anders krijgt ze voor die prijs, hij wel. Die kruiwagen, waar die jongens mee lopen, de betonmolens, het gereedschap, alles weet hij los te krijgen. Daar tussen door vindt hij dan nog tijd **om naar Engeland en Malta te gaan om** nieuwe weesjongens uit te zoeken. Ik denk, dat hij er zo'n 400 uiteindelijk wil hebben. Zeker weten doet niemand het, zelfs zijn superieuren niet, die eerst fel tegen zijn plan waren, omdat zij het waanzin vonden te proberen hier met kleine jongens zo iets te bouwen. Nu laten ze hem maar, hij is toch niet te remmen. Toen een paar jaar geleden de premier van West-Australië op bezoek kwam, keek hij zijn ogen uit. Dat moet iedereen weten, dat is fantastisch, zei hij. „Alsjeblieft niet," zei brother Keaney, „zeg het aan niemand, want ik heb geen bouwvergunning."

Wie door deze jongensstad loopt kan vragend de schouders ophalen. Hoe is het mogelijk, dat iemand dit bereiken kan met jongens van 9 tot 16 jaar, geboren in de sloppen van Engelse steden en de krotten van Malta. Meen niet, dat zij moeten of dat de tucht in dit weeshuis streng is. Zelden zagen wij zoveel arbeidsvreugde als bij deze kleine timmerlieden, metselaars, lassers en tegelzetters. Het nieuwe slaapgebouw heeft een allure, die onwillekeurig de vraag opdringt: „Moest dat nu allemaal zo groots en imposant. Kon het niet goedkoper, eenvoudiger?" Niks ervan, zegt brother Keaney, „I want to give the boys big ideas, this is a small world," Wij hebben hem helaas niet ontmoet, maar we zien hem, de 65-jarige, de grijze kop schudden om zijn woorden kracht bij te zetten. En niemand is er, die hem dan nog tegenspreekt.

West Australië heeft dat al lang afgeleerd. Bij elke brand is hij present om alles was waterschade kreeg voor een prik op te kopen. Hij heeft een geheimzinnige, maar perfect werkende inlichtingendienst in de haven van Fremantle. Hij weet precies, wanneer er een partij goederen aankomt, die beschadigd is en de verzekeringsmaatschappijen hebben het allang opgegeven om iets aan anderen te verkopen, voordat brother Keaney is geweest. „A man in a million," een man uit millioenen. Zo kent West-Australië deze eenvoudige monnik met zijn bruisende temperament. Waar anderen met moeite en veel ontbering een huis bouwen, daar stichtte hij een jongensstad, die verre van primitief is. Met een schapenfarm, een moderne ambachtsschool, een eigen krachtstation voor electriciteit, waterreservoirs voor de droge zomers, visvijvers. En in plaats van moeite en ontbering gaf hij die kleine wezen een zelf gebouwd tehuis met zo'n weldadige sfeer van vreugde en liefde, dat men zich na een bezoek aan de kleine stad met zijn grote gebouwen in het dal van Bindoon afvraagt of het wel allemaal echt waar is.

Gifmenger Bobine kreeg levenslang

Nimes. — Robert Brunel, een 24 jaar oude gebochelde, die „voor de grap" mensen vergiftigde, is tot levenslange dwangarbeid veroordeeld wegens het vermoorden van zijn vader en twee grootmoeders met arsenicum.

Brunel, die bekend staat als „Bobine" (lelijke vent), bekende voor de rechtbank zijn vader en zijn grootmoeder aan vaders kant te hebben vergiftigd, doch ontkende zijn andere grootmoeder te hebben gedood en zijn broer Raymond van 30 jaar met arsenicum te hebben verlamd. De rechtbank overwoog de verklaringen van twee psychiaters, die Brunel niet wettelijk ontoerekenbaar bevonden. Een hunner zeide „Bobine" gedeeltelijk toerekenbaar voor zijn daden te achten en de andere noemde hem een „ongelukkige", die erfelijk belast is. „Bobine" zou zijn vier slachtoffers arsenicum bij de koffie hebben toegediend. Hij deelde de rechtbank mede zijn vader „voor de grap" te hebben gedood.

New York. — Mevrouw Dwight Eisenhower is te New York gekozen als „de Amerikaanse, wier hoeden het best staan". Volgens een jurylid heeft zij als presidentsvrouw sinds Dolly Madison de Amerikaanse mode de meeste diensten bewezen.

Zorgzame hond

Nijkerk. — Dezer dagen kwamen de kinderen van de familie Van de Ham te Nijkerk thuis met twee ééndagskuikens. Ter verzorging van dit tweetal werd een doosje gemaakt met een lampje erin om de diertjes warm te houden.

Toen het hondje van de familie het piepen van de kuikens hoorde, kroop hij ook in de doos, vleide zich neer bij de kuikens en nam van dat ogenblik de zorg voor de diertjes op zich.

Het lampje werd verwijderd en de hond verwarmt de kuikens thans even goed als de beste kunstmoeder. Hoewel de hond altijd zeer lief is voor de kinderen, begint hij nu te brommen, als ze bij de doos komen. Hij is zeer trouw en verlaat zijn pleegkinderen geen ogenblik.

Pater Couturier's strijd tegen de fabriekskitsch in de kerken

Hij beschikte niet over een elite om zijn katharsis te verwezenlijken

Het overlijden van pater Couturier [illegible] in bepaalde strijdbare artistieke katholieke kringen van de Franse hoofdstad beschouwd als een groot verlies. Creatief heeft hij nauwelijks invloed op de jongere katholieke kunstenaars uitgeoefend, maar zijn voorpostengevecht was voor hen toch steeds een stimulans.

Couturier's verdienste was het, dat hij de kerkelijke principalen, die in betrekkelijk gunstige positie vertoefden, zoals in West- en Oost-Frankrijk, wakker heeft geschud. Samen met zijn ordegenoot Regamey stichtte hij „Art Sacré", at spoedig te velde trok tegen de onwaardige fabriekskitsch in de kerk en tegen het Saint-Sulpicisme in het algemeen. Tot de opzienbarende publicaties behoorde o.a. „La reéducation aesthétique du Clerge", waarin beide Dominicanen de Kardinaal verweten, dat hij met de potsierlijke nieuwe Kathedraal van Lisieux drie milliard francs op de vuilnisbelt had gesmeten. Heel de sentimentele Lisieux-cultus hebben zij trouwens nogal grondig aangepakt.

Men kan niet zeggen, dat hetgeen Couturier en Regamey verdedigden, altijd veel waardiger was en het voordeel, dat het tenminste „nieuw" was, bracht ook het gevaar mee, dat het snel overleefd raakte. Op het gebied van de architecturale betonexperimenteren bleek, dat vaak pijnlijk.

Ondanks Couturier's strijd bracht Frankrijk geen enkele moderne kerk op, die men als voorbeeld stellen kan ter illustratie van de idealistische theorieën van de combattante pater. Wat in Frankrijk op het gebied van de kerken lelijk is, is meestal twintigste-eeuws; de negentiende eeuw kan a-religieus en pompeus lijken, zij is meestal niet zo ziellooslelijk.

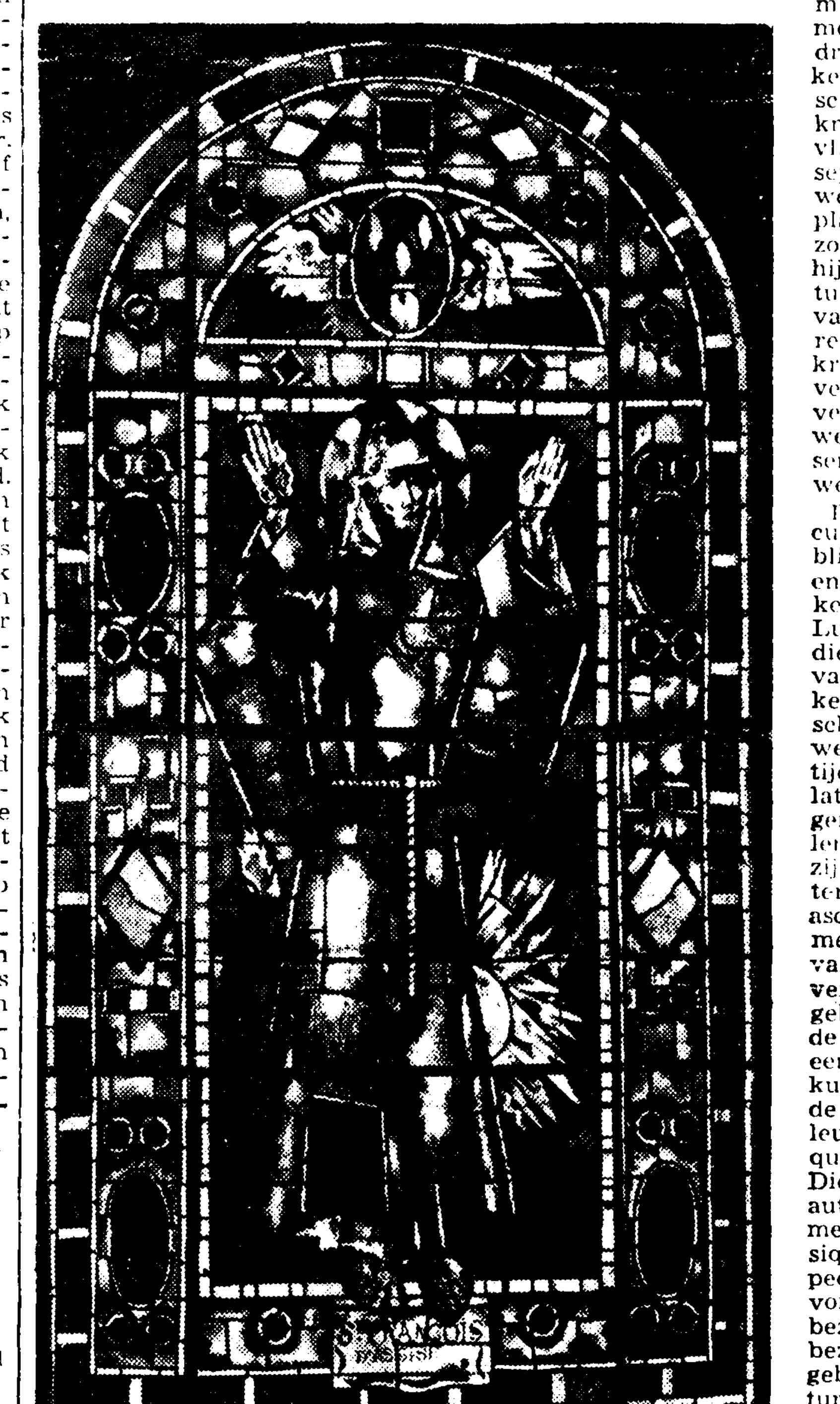
Samenwerking met niet-katholieke kunstenaars

Couturier stelde tegenover het verouderde-zonder-stijl soms niet veel meer dan het nieuwe-zonder-stijl. In plaats van versobering immers troffen we vaak een soort figuurzaagwerk-in-beton aan, dat van monumentale smakeloosheid getuigde. Couturier's voorlichting faalde hier vaak en werkte eerder verwarrend. Hij zelf was beeldhouwer, schilder en glazenier. Zijn verdiensten op zuiver creatief terrein waren niet meer dan middelmatig. Wat hij vooral wist te bereiken, was de samenwerking met verschillende grote niet-katholieke kunstenaars bij de versiering van enkele nieuwe godshuizen. Zijn moed op dit gebied eist bewondering. Hij volgde op artistiek domein eenzelfde openhartigheid als zijn andere confraters op sociaal terrein. Het herkersteningswerk van de Dominicanen in Frankrijk, tastbaar tot in de kringen der geestelijk meest geteisterden, is indrukwekkend. Men kan hun werk en de resultaten moeilijk beoordelen wanneer men het niet jaren lang in een stad als Parijs heeft kunnen volgen. Couturier bleek een zelfde houding te demonstreren op artistiek gebied. Hij vond echter spoedig tegenstand, die zich tot in Rome gevoelen deed. Het feit, dat hij religieuze opdrachten had doen geven aan communistische kunstenaars, leek velen absurd. Hij meende, dat een goed kunstwerk altijd een lof voor God is; en dat de kerk enerzijds en de oer-christelijke inborst van de Franse kunstenaar anderzijds er slechts baat bij konden hebben. Assy bewees echter, dat hij niet geheel gelijk had op artistiek plan; want de kerk, die, architecturaal een vrij conventioneel romantisch geval is, werd onder de handen van zoveel belangrijke kunstenaars slechts een rommelige kijkkast van kunstwerken, die een sacraal bouwprincipep bleken te dienen, doch als in een denkbeeldig museum elk hun zelfstandige kwaliteiten vertoonden.

Niet alleen reactionnaire persoonlijkheden verwierpen Couturier's al te naïeve en kritiekloze houding tegenover de hedendaagse kunst.

De zeer vooruitstrevende en ietwat jongere groep Benedictijnen van Zodiaque (La Pierre qui Vire) eiste in de plaats van die artistieke primauteit een sacrale kunst, die functioneler uit het bouwprinciep moet groeien. De moederbouw, die door de auxiliaire kunsten gesteund haar hoogtepunt bereikt, bestaat echter niet meer in de twintigste eeuw. Het autonome karakter van de kunstenaar is op die deemoedige onderworpenheid niet meer ingesteld. Het verschil tussen de 12de eeuwer en de 20ste eeuwer, die een kapiteel hakken, is een sociaal, derhalve ook moreel verschil. Men vergeet ook te vaak, dat oorzakelijk het monumentale karakter toen en nu een totaal andere psychologie vertoont. Indien Couturier een vergissing beging, dan ligt die niet zozeer in het feit, dat hij b.v. een beroep deed op de buitenkerkelijke kunstenaar, die bovendien méér politiek dan sentimenteel buitenkerkelijk was. Hij beschikte in het geheel niet over een elite, om zijn katharsis te verwezenlijken. Op het gebied van de beeldende kunst voltrok zich onder de Franse katholieken zeker niet wat we wel zagen gebeuren in de litteratuur, waar na enkele zeer sterke, geïsoleerde voorbeelden, onder de jongeren een tastbaar, doelgericht en boeiend bewustzijn baan brak.

Wanneer men aan Couturier's onuitputtelijke arbeid terugdenkt en de naoorlogse jaren naar de resultaten beoordeelt, dan lijkt het alles veel boter voor een dooie vis. De weinige werkelijke bewonderenswaardige verwezenlijkingen, zoals b.v. de glas-in-beton-uitvoering van Leger te Audincourt mogen we nochtans tot de winstposten rekenen.

Deze enkele hooptepunten bekronen een strijd, die misschien gezien de omstandigheden, te vaak een criterium miste. Ik herinner me al die blokjes, driehoekjes en cirkeltjes uit bewaar-geschoolpapier geknipt, waarmee een vlijtig, zuster Josepha een kruisweg had samengeplakt en die bijna zo abstract was, dat hij op een van Couturier's exposities van Art Sacré een respectabele plaats kreeg. Men zag veel van die snel vergeten knutselwerkjes; maar tussen al dat ergerniswekkende, soms padvindersachtig cultureel gedoe blijven we toch aan enkele werken denken, van Zadkine, Lurçat en Leger, die door toedoen van Couturier in de kerk enkele van de schoonste kunstwerken van onze tijd hebben nagelaten. Het is met gemengde gevoelens, dat ik mij zijn stem herinner, terwijl over zijn ascetisch gelaat een merkwaardige glans valt, en hij met een vervoerend handgebaar de stijgende lineatuur van een nonfiguratief kunstwerk volgt in de ruimte: des couleurs qui montent, vers qui' montent vers Dieu comme un autre encens, comme une autre musique..... Dat typeerde hem; men vond bij hem veel bezieling, zoveel bezieling, dat het gebrek aan structurele zin des te opvallender was.

ROBERT FRANQUINET

Inenting tegen kinderverlamming in Amerika

New York. — Duizenden Amerikaanse kinderen in 44 Staten zullen worden ingeent tegen kinderverlamming. De massa-inenting wordt georganiseerd door de Nationale Stichting voor kinderverlamming en is het eerste experiment op grote schaal om een nieuw vaccine te beproeven.

Bijna iedereen op het feodale Celebes keert zich tegen Djakarta

Problemen slechts op te lossen als Zuid-Celebes autonoom wordt

De toestand op Celebes, zoals die zich tegenwoordig voordoet, is slechts te verklaren uit de historische ontwikkeling in de periode na de Japanse bezetting.

Japan had aan Indonesië de vrijheid toegezegd en de proclamatie van de onafhankelijkheid van Indonesië op 17 Augustus 1945 werd in republikeinse kringen met grote vreugde begroet. Die republikeinse kringen trof men in groter en kleiner formaat aan in vrijwel alle streken van Celebes, tot zelfs in de Heidens-Christelijke Saädan-Toradjalanden. De christelijke invloed in dit Zuid-Toradjagebied is veel groter dan het percentage van de officieel gekerstenden zou doen denken. Tengevolge van het onderwijs, dat vele jaren door de zending en later ook door de Missie werd verzorgd, mede door de gezondheidszorg: een en ander gecombineerd met het regelende beleid van het Binnenlands Bestuur was van grote invloed op de bevolking.

Baaierd van terreur, knevelarij, moord en doodslag

De drie republikeinse voormannen te Makasar waren: dr. Ratulangi (overleden), Tadjoedin Noer (thans een vooraanstaande figuur in het Indonesisch parlement) en Nadjamoedin (eveneens reeds overleden). Alle drie waren anti-koloniaal, doch niet anti-Nederlands.

Dr. Ratulangi werd door Soekarno benoemd tot gouverneur van Celebes, Tadjoedin Noer was de tweede man onder Ratulangi en Nadjamoedin werd burgemeester van Makassar.

Door het gezagsvacuum, dat ontstond tussen de capitulatie van de Japanners en het langzame bezetten van de voornaamste punten op Celebes door de Australische troepen, heeft het extremisme in Zuid-Celebes de kop kunnen opsteken. In plaatsen als Parepare, Watampone en Palopo verwachtte men in September 1945, dat de Nederlanders als overwinnaars op Celebes zouden terugkomen. Naar aanleiding van pamfletten, die de Nederlandse regering per vliegtuig had doen uitstrooien, werden op verscheidene plaatsen door inheemsen hulpcomité's opgericht, teneinde de berooide Nederlanders van voedsel en kleding te voorzien. Te Palopo was in September 1945 een monumentale erepoort opgericht met de woorden „Slamat datang", d.i. „welkom". Deze poort heeft er tot in November gestaan.

Reeds in September 1945 begon in Makassar en Parepare het extremisme de kop op te steken. Door middel van het toepassen van terreur-methoden kregen de extremisten de feitelijke macht in handen. Het extremisme vond een voedingsbodem in die landen als gevolg van de avontuurlijke geest onder de jongere Boeginezen en Makassaren. Men was geen man, wanneer men niet tenminste een karbouw gestolen had. Steek-perkara's hadden de bewondering van het schone geslacht. Beledigingen, en men was lichtgeraakt, werden op de punt van de vlijmscherpe „badik", de dolk — het Boeginese nationale wapen — uitgevochten. Het bendewezen heeft op Z.W. Celebes in tijden van gezagszwakte immer hoogtij gevierd.

De Australiërs op Z.-Celebes waren (gelukkig maar!) begerig om naar hun woonsteden terug te keren en hebben de K.N.I.L.-detachementen, die van her en der kwamen opdagen, vlot toegelaten en de kazernes aan de Nederlandse militaire autoriteiten overgedragen.

Na de onvermijdelijke botsingen tussen het K.N.I.L. en de extremisten, werd de orde en rust in het algemeen snel hersteld en door de naar rust hunkerende bevolking werd dit zeer gewaardeerd.

In die tijd weken vele verzetslieden uit naar Java, van waaruit men het Celebes-verzet poogde te stimuleren, hetgeen herhaaldelijk leidde tot nieuwe krachtmetingen.

De scherpe actie van Kapitein Westerling, die eind 1946 in een deel van Zuidwest Celebes werd gevoerd, was noodzakelijk, teneinde de verschrikkelijke op de bevolking uitgeoefende terreur der extremistische infiltranten, onder wie zich o.a. Javanen, Bataks en Menangkabauers bevonden, te breken. De toegepaste methoden kunnen niet in alle opzichten verdedigd worden, effectief waren zij wel.

De extreme elementen, die op Java gereed stonden, om steeds maar weer onrust te zaaien op Zuidwest-Celebes, stonden onder leiding van overste Kahar Moezakar, de zoon van het kamponghoofd van Boea, gelegen elf km. ten Zuiden van Palopo.

Deze Kahar Moezakar en vele van zijn officieren waren door familiebanden verbonden met de zeer invloedrijke adel van het feodale Zuid-Celebes.

Staat Oost-Indonesië

De staat Oost-Indonesië werd in de jaren 1946-1949 in snel tempo opgebouwd door vruchtbare samenwerking van Nederlanders en Indonesiërs. Het bestuur werd gedemocratiseerd door de instelling van een parlement, daërah- en landschapsraden. De Oost-Indonesische regering had niet alleen in theorie, maar ook in feite de leiding. Uiteraard moest deze democratie van lieverlede groeien. Toen moest de levenskrachtige staat Oost-Indonesië, onder haar bekwame president Tjokorde Gde Rake Soekawati, tot elke prijs vernietigd worden.

Dit geschiedde in 1950. De uitgeweken verzetslieden, Kahar Moezakar en consorten werden op Celebes losgelaten, ongetwijfeld met medeweten van de toenmalige minister van Defensie. Slechts te Makassar werd korte tijd tegenstand geboden bij de officiële landing van de T.N.I., het leger van Java. De streng in de garnizoenen geconsigneerde K.N.I.L.-detachementen hielden zich afzijdig, dank zij de grote tact, die door de Nederlandse officieren aan de dag werd gelegd.

De extremistische benden landden met prauwen op verscheidene plaatsen aan de kust van Zuid-Celebes en namen officieel, in naam van de Republiek Indonesië, de macht in handen. In Celebes echter waren toen snel-gevormde benden ontstaan, die onder bedreiging met geweld zich meester maakten van de wapens der politie. Deze benden, die niet alleen bestonden uit republikeinen, mengden zich in het spel. Sommige leden van zelfbesturende gebieden vormden daarop uit overwegingen van lijfsbehoud eigen benden. Het gevolg van dat alles was, dat in een aantal bestuursressorten de benden door en tegen elkaar ageerden.

Chaotische toestanden ontstonden allerwegen, terreur, knevelarij, moord en doodslag waren aan de orde van de dag. De baaierd werd nog vergroot doordat tot alle hoofden, van zelfbestuurders tot kamponghoofden, uit Java officieel werden afgezet, beter nog verjaagd. Er waren streken, waar deze oude adat-machthebbers, soms met hun gehele familie, als zijnde pro-Nica (d.w.z. geporteerd voor het Nederlandse bewind) werden gedood; lees: onder de gruwelijkste martelingen ter dood werden gebracht. Een enkele maal werden zij vervangen door familieleden van mindere rang.

Autonomie de oplossing

Alles stond in het teken van de Javacentrische politiek en dat heeft weer ten gevolge gehad, dat tenslotte bijna iedereen op het feodale Celebes zich tegen Djakarta keerde en ging sympathiseren met Kahar Moezakar, wiens Tentara Islam, Islamietisch leger, zich effectief en met kans op succes tegen de T.N.I. kon verzetten.

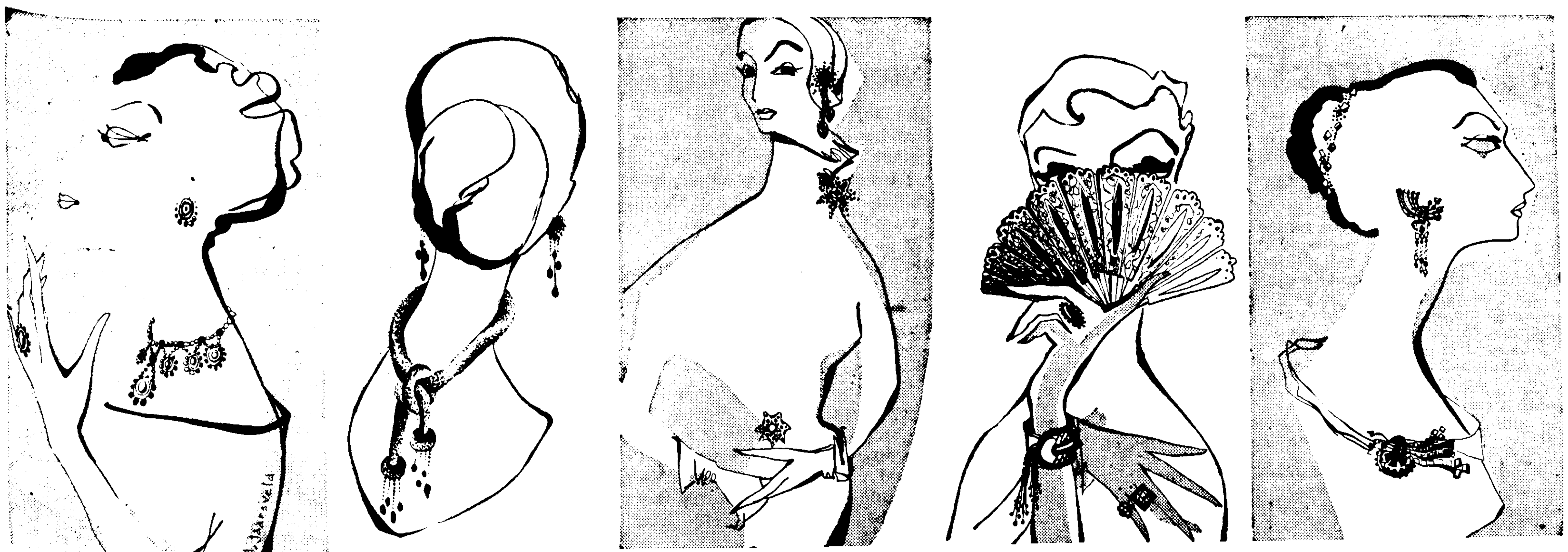
De problemen van Zuid-Celebes, die deze verwarde toestanden deden ontstaan, zijn slechts dàn op te lossen, wanneer wordt afgezien van de Javacentrische politiek en aan Zuid-Celebes in belangrijke mate autonomie wordt verleend. Daar Kahar Moezakar steun ontvangt uit alle lagen der bevolking, kan zijn beweging niet de kop worden ingedrukt door militaire middelen.

Aanvankelijk was een Javaan benoemd tot gouverneur van Celebes. Hij voerde tot voor kort een schijnbewind. Thans is de Boeginees Lanto Daëng Pasewang in zijn plaats tot gouverneur aangesteld. Deze persoon, van oudsher felrepublikein, was lid van het overgangsparlement, dat de liquidatie van de staat Oost-Indonesië tot stand heeft gebracht.

Het bergvolk der Toradja's was bij al deze ernstige verwikkelingen lijdend voorwerp, daar de bergbewoners deels Heidenen en deels Christenen zijn en nimmer aan gewapende acties tegen de Nederlanders hebben deelgenomen, hoewel gematigde republikeinen onder hun leiders aanwezig zijn. Zij hebben overal, waar Kahar Moezakar tegen hen ageert, de keuze om Mohammedaan te worden, dan wel te worden omgebracht. Zeer velen gaven echter hun overtuiging niet prijs en vielen dan als martelaren van hun geloof.

G. L. T.

Europese vrouw tooit zich voor de feestdagen

Er is in Engeland rondom de kleren die koningin Elizabeth heeft laten maken voor haar wereldreis, een schandaal ontstaan. De Londense couturiers die haar uitgebreide garderobe hebben ontworpen, waren er strikt aan gehouden geen der modellen te publiceren vóór de Koningin er zich mee in het openbaar had vertoond. Maar een der modehuizen heeft zich daar niet aan gehouden en verschillende der koninklijke japonmodellen in serie nagemaakt, reeds in de verkoop gebracht nog voordat de vorstin er in was gezien.

De japonnen die koningin Elizabeth op deze reis zal dragen zijn overigens niet zómaar ontworpen, maar ze zijn gecreëerd rondom de prachtige juwelen die de Engelse koningin bezit. Een dergelijk juwelen-bezit heeft voor ons, gewone vrouwen, altijd iets van een sprookje. Hoewel iedere vrouw, die daar plezier in heeft, zich tegenwoordig voor een luttel bedrag kan volhangen met glinstering. Men koopt massa-schakelarmbanden in het warenhuis zelfs al uit de bak alsof het daagse gebruiksvoorwerpen zijn, met een afschuwelijke zakelijke miskenning van iedere gevoelswaarde, die toch eigenlijk als een geheim aureool een bijou hoort te omhullen. Maar de opdringerige „costume-jewellery" is een levensbehoefte geworden en heeft onze kieskeurigheid tegenover de meest „edele" opschik, waarmee de vrouw zich vermooit, wel verminderd.

Daar dragen de Parijse couturiers het hunne toe bij door — vooral ten believen van hun Amerikaanse cliëntèle — zelf voyante sieraden te ontwerpen bij hun japonnen. Als fraaie honingmerken bij de reeds fraaie bloemen! In kleine ateliers worden die sieraden vervaardigd. Wij hebben bij Gripoix in de Rue de Turbigo in Parijs de meisjes eens bezig gezien

HET JUWEEL VAN VROEGER IS WEER IN DE MODE

ieder boven haar gasvlam om de gekleurde glasdruppel, die de edelsteen imiteert, te doen smelten in het fijne metaalwerk. Madame toonde ons tientallen laden vol met glinsterende en flonkerende armbanden, colliers, hangers, ringen, oorbellen, in ontwerpen vanaf het begin dezer eeuw. Daar was ook een mooie reproductie bij van het beroemde collier van Marie Antoinette.

Het sieraad van vroeger, in de zetting van vroeger, is weer erg in trek. En „vroeger" is dan niet vooral de vorige eeuw, maar ook het begin van deze eeuw, toen de handwerkergoudsmid onder andere nog heel verfijnde sierspelden smeedde als gouden takjes met bloempjes van diamant. Dat verfijnde handwerk van de edelsmid vindt men te kust en te keur bij de sieraden van onze oude volksdracht die tegenwoordig bij veel juweliers in de etalage liggen en te koop zijn. De meeste van die sierstukken zijn afkomstig uit Zeeland of ook Friesland, waar blijkbaar nog steeds boerengeslachten zich ontdoen van familiejuwelen als ze van het dragen van het eigen costuum afzien en het van de hand doen. Moderne vrouwen, die het zich kunnen veroorloven, zijn er op gebrand om de sierlijke, fijnbewerkte gouden mutsspelden te dragen als hoedenspeld of de gouden onderdelen van de hoofdtooi als clip, of het zilveren slot van een kralen halssnoer als broche, clip of grote ring. Grote ringen, ook met een enorme Zeeuwse gouden knoop, zijn erg in de mode en vallen bij de Amerikaanse toeristen zeer in de smaak, die ook verzot zijn op granaat en bloedkoralen. De Amerikanen nemen op die wijze van onze schat aan nationale sieraden scheepsladingen mee over zee, hebben wij ons laten vertellen. Helaas is er heel veel van dat kostelijk goud weggespoeld bij de vloedgolf van Februari. De colliers, ringen en armbanden met granaten, die zo'n mysterieuze bekoring hebben, komen veelal uit Moravië, van de verarmde boerengeslachten. Want het is een internationaal verschijnsel, dat de sieraden, die eeuwenlang tot de landsdrachten behoord hebben, hun bekoring hebben verloren voor wie ze van geslacht op geslacht hebben gedragen, maar dat de „stadsmens" er naar teruggrijpt. Ook de armbanden en colliers van handgesmeed gebrand koper, die men hier nu overal ziet, doen soms denken aan een bepaald soort volkskunst. Ze zijn lang niet onesthetisch, want ze zijn zowel van vorm als van materiaal geheel zichzelf.

Iedere Nederlandse juwelier, en van die tweeduizend speciaal de enkele tientallen die niet alleen sieraden verkopen, maar ook zelf kostbare stukken met diamanten en briljanten bezet laten ontwerpen, zullen U zeggen dat de Nederlandse vrouw (en de man die ze haar geeft) op het gebied van juwelen conservatief is. Een mooi, kostbaar sieraad is allereerst een etaleren van welstand of een geldbelegging, het modieuze, het element van de tooi, van het verhogen der persoonlijke schoonheid, komt op de tweede plaats. Wij schijnen dit gemeen te hebben met de Engelse vrouw, terwijl de Française, die de mode nu eenmaal op alle gebied meer op de voet volgt, ook haar juwelen telkens opnieuw aan de edelsmid toevertrouwt om ze te moderniseren.

„Welke Nederlandse vrouw heeft een parure?" zegt de ras-juwelier bijna met iets van verwijt en met een soort heimwee naar die droomwereld waar het leven meer flonkering heeft dan in onze serieuze contreien. Maar elk land heeft nu eenmaal de sieraden naar zijn aard en de vrouwen dragen er de sieraden naar haar levenswijze. Deze Paasdagen, als alles schittert, zal ze zich binnen- en buitenshuis tooien met het mooiste dat ze heeft. Want sieraden geven het feestelijke een eigen glans.

A. Bgl.

In de rijke renaissancetijd wist men wat mooie sieraden waren. Deze vrouw, geschilderd door Lucas Cranach, draagt een collier met edelstenen in een zetting, zoals men nu ook weer toepast. Zie tekening boven. Ring en oor-bijou vergezellen het collier.

Het lange, afhangende snoer, zoals de vrouw van de schilder Paolo Veronese draagt, in 1575, en die we ook droegen in de twintiger jaren, is weer aan het opleven. De einden zijn nu echter dikwijls los en het is heel modieus om ze op de rug te laten hangen, zoals op de tekening boven.

Van de strakke symmetrie wijkt de vrouwenkleding in die jaren van rijke, overdadige opschik, nooit af, zoals ook dit portret uit de school van Clouet, 1565, toont. De moderne couturiers echter zetten een glinsterend bijou op één schouder of één heup, wat de illustratie boven laat zien.

Deze zeer sierlijke jonge vrouw van Lucas Cranach is ongelofelijk rijk opgetuigd. Aan elke hand zijn twee vingers volgestoken met ringen. Daar vallen de kokkerds van ringen (zie boven), die men nu draagt, bij in het niet.

Het hoofd lijkt groter door de parelversiering, zoals Anna van Denemarken hier draagt, geschilderd door Marc Gheeraerts. Nu houdt men van een klein hoofdje. Wie een chignon heeft, legt daar voor de avond een glinsterend snoer omheen, zoals boven is geschetst. De passende oorhanger is in stijl.

Een legendarische schat, entreekaartjes als paspoort en koninklijke luchtcorridors

De schat van kapt. Kidd

Volgens het Japanse blad „Mainichi" zou de legendarische schat van kapitein Kidd, de beroemde zeerover, gevonden zijn in een koraalgrot bij Amami Oshima, Rioe Kioe-eilanden, 320 km ten Zuiden van Japan. De Japanners, die de schat zouden hebben gevonden, schatten de waarde op 28 millioen dollar. Kapitein Kidd werd in 1701 in Engeland opgehangen. Zijn operatie-terrein was vooral de Indische Oceaan en het is twijfelachtig of hij ooit de Rioe Kioe-eilanden bezocht heeft.

Pasvrijheid

Denemarken, Noorwegen, Finland en Zweden willen het paspoort in het reisverkeer tussen hun landen onderling afschaffen. Afgevaardigden der vier landen, die hierover besprekingen hebben gevoerd, willen hun regeringen voorstellen deze „pasvrijheid" op 15 Juli te doen ingaan. Inmiddels, meldt een Deens blad, is zij al ingevoerd door de man, die er indertijd de stoot toe gegeven heeft, de vroegere Deense minister-president Hedtoft. Hij wilde deze week naar Zweden reizen, maar merkte op het Kopenhaagse vliegveld dat hij zijn pas niet bij zich had. Te laat schoot hem te binnen dat dit document op de Amerikaanse ambassade lag, waar het van een visum voorzien moest worden. Onder de papieren, die de oud-minister wel bij zich droeg, bevond zich een verlopen toegangsbewijs voor een tentoonstelling. De douane-ambtenaar vond, dat het best als pas kon dienen. Hij plaatste een stempel op het stuk en Hedtoft kon vertrekken. De douane aan de overkant van de Sont speelde het spel mee en op de terugreis ging het al even vlot, zodat oud-minister Hedtoft nu een tentoonstellingskaart met vier douanestempels als historisch document kan bewaren.

Flippy, een intelligente bruinvis, is in de marine-etablissementen in Florida uitstekend gedresseerd. Hierboven ziet men de vis in actie.

Kooksmoesjes

Al dat gepraat dat moeder zo goed kookt zijn smoesjes, aldus de Engelse legerkok Nicholson. In feite is het zo, dat de moderne moeder niet koken kan, zegt hij. Majoor Nicholson, wiens taak het is er voor te zorgen dat de Britse soldaten goed eten, zei, dat een van de grootste zorgen van het leger is de jonge recruten aan het eten te krijgen. „Maar dat komt niet door de rantsoenen", zei de majoor, „maar door het feit dat het legervoedsel te goed voor hen is. De dagen dat de jongens pochten over de appeltaart van hun moeder zijn voorbij. De meeste van onze jongens worden thuis zo slecht gevoed, dat zij het ene vlees niet van het andere kunnen onderscheiden. De enige groenten die zij kennen zijn kool of doppers uit het blik". Deskundigen van het leger hebben — na honderden proefnemingen met koks en kokinnen — medegedeeld, dat mannen beter kunnen koken dan vrouwen

Luchtcorridors

Het Britse koninklijke huis heeft zijn eigen luchtcorridors gekregen, waardoor botsingen met andere vliegtuigen worden voorkomen. Deze routes zullen permanent ter beschikking van Koningin Elizabeth en de leden van de koninklijke familie staan. Een ervan, de „purperen luchtweg" genaamd, loopt van Londen naar Sandringham. De andere gaat van Londen naar Balmoral, waar Elizabeth's huis in Schotland staat. Vliegtuigen moeten vergunning hebben om langs deze wegen te vliegen.

Studentenparadijs

Vier Hongaarse studenten in de natuurwetenschappen zullen binnenkort voor een „disciplinaire rechtbank" in Boedapest moeten verschijnen omdat zij niet voor hun examens waren geslaagd, aldus meldt het blad Szabad Ifjusag. Alle vier hadden beurzen van de staat, zo wordt er bij verteld.

HET DEFTIGE PLEIN

door

Louise Andrews Kent

33)

Priscilla's hoge stem zei beleefd: „Let maar niet op ons als u uw cadeautje van neef Nick open wilt maken."

Haar ogen hadden de begerige glans van die van een jonge hond.

„Neef Nick?" vroeg Diana, terwijl zij weer naar de zwarte letters keek. Het was haar, alsof zij zag hoe hij ze geschreven had, een voor een, zonder de hulp van zijn ogen, en hoe zij daarna gevlekt waren door de mouw van een tweedjas die zij nog kende. Hoe kwam het trouwens, dat zij zich die jas nog kon herinneren? Zij had hem maar eens gezien.

„Niemand schrijft als hij. Er zaten net zulke letters op mijn Chinees dozennest," ging Priscilla voort, en Dan legde uit: „Zij bedoelt een nest van dozen. Hij heeft mij een Chinees vliegtuig gezonden, een houten. Net zo een als waar ze de Japanners mee voor de gek houden, schreef hij er bij. Ik maak nu een heel eskader van zulke toestellen. Ik wou dat hij er eens naar kwam kijken. Maar ik denk niet," besloot hij, terwijl hij beleefd een andere kant op keek, „dat u van vliegtuigen houdt. Hij zal u wel iets anders zenden."

Deze bedekte aanmaning bracht Diana er toe het touw los te gaan knopen. Zij zou er langer zoet mee zijn als zij het niet doorsneed, zei ze tot zichzelf; de schaar was trouwens verdwenen, zoals dat meestal met scharen gaat wanneer je ze nodig hebt. Zelfs onder Burwell's wakend oog leefde hier de scharen-verslinder, die in alle huizen aan te treffen is. Ze stond er heel lang op te peuteren, maar zij kon zich niet verhelen dat zij het alleen maar deed omdat zij niet zo wreed kon zijn die knopen, die zo zorgvuldig door tastende handen gelegd waren, stuk te snijden. Binnen in de doos was nog een tweede verpakt, omgeven door houtwol en vloeipapier. De tweede doos was helemaal opgestopt met Chinese kranten. Op dit punt aangekomen lieten Dan en Priscilla hun houding van beleefde afzijdigheid varen, en vielen er op aan om ijverig in het papier te gaan graaien.

„Hier heb ik iets hards te pakken," kondigde Priscilla aan.

„Laat nicht Diana het er maar uithalen, want er staat „voorzichtig behandelen" op," waarschuwde Dan behoedzaam. Priscilla staakte haar jonge-hond-achtig gegraaf.

Diana schoof de laatste kranten terzijde en zei: „Perzikbloesem!" op zo'n toon dat Priscilla opmerkte: „Je zou denken dat u er blij mee bent."

Diana zette de vaas op het buffet, maar zij kon er bijna niet toe komen het koele, gladde porselein los te laten. Het had een kleur, zoals een perzik die heeft aan de kant waar zij door de zon beschenen wordt, en deed denken aan een frisse voorjaarswind, die zacht door de bloembladeren zoeft. Vorm, kleur en baksel smolten hier ineen tot een wonderlijke schoonheid.

Priscilla grabbelde nog eens in de papieren en haalde er iets uit. „Hier is een briefje," kondigde zij aan. Zij deed Diana weer aan een terrier denken — een kleine Scots terrier, die een bal apporteert met in zijn ogen een vraag naar goedkeurende woorden en een massa plezier.

Diana zag in gedachten een arm in een draagband, waarvan de vingers het papier vast hielden, terwijl de linkerhand zorgvuldig de woorden schreef:

„Beste nicht Diana,

Ik bracht deze vaas mee voor oom Nicholas. Daar ik vernam dat jij zijn verzameling verzorgt, laat ik haar aan jou over.

Met vriendelijke groeten,

Nicholas Joceleyn."

Het papier had 'n beetje schuin gelegen, zodat de woorden omhoog klommen. Zij klommen langzaam maar zeker. Het leek Diana dat er dapperheid zat in dat klimmende handschrift — het schrijven van een man, die de strijd nog niet opgaf.

„Staat er bij waar hij is?" vroeg Dan. „Wij wilden hem nog schrijven om hem te bedanken, maar hij gaf zijn adres niet op. Grootmoeder zegt dat hij wel al lang weer ergens anders zal zitten."

„Hij is er nooit tevreden mee om eens op één plaats te blijven zitten. Hij is altijd zo rusteloos," voegde Priscilla er aan toe op een toon, die zij voor deze gelegenheid van haar grootmoeder leende.

Diana, die begreep uit welke bron deze woorden en de toon kwamen, vatte een ongemotiveerde en hevige hekel op tegen mevrouw Nesbitt, hoewel zij deze eerbiedwaardige dame helemaal niet kende en verder ook geen reden had om een afkeer vaar haar te hebben. Er was zelfs in de grond weinig kwaad van mevrouw Nesbitt te zeggen, want zij was bestuurslid van een aantal verenigingen zat in een paar commissies, betaalde haar huur en haar belasting op de eerste van iedere maand, was van goede familie, bestudeerde de regels der hygiëne en gaf veel aan liefdadige instellingen. Bovendien was zij toch erg aardig en geduldig voor Bill, die er maar niet van af te brengen was om verder te knoeien met zijn paarden en zijn stallen. Zij had hem al wel honderd keer gezegd, dat hij dat hele zaakje behoorde te verkopen. Hij was toch huizen-makelaar, nietwaar? Dan kon hij zich daar toch beter aan houden dan aan onhygiënische paarden. Niet dat hij ooit een huis verkocht, maar dat had ook niemand van hem verwacht, vertelde zij aan haar bridgeclub. Eerst sloot hij nooit een levensverzekering af en toen verkocht hij nooit een auto en nu verkoopt hij nooit een huis, dat was, in het kort, zijn maatschappelijke loopbaan.

„En neef Nick zal nooit zijn schapen op het droge krijgen. Nóóit, zei grootmoeder. Waarom willen mensen schapen op het droge krijgen?" informeerde Priscilla

Wie met Priscilla sprak werd altijd heel gauw gedreven tot het uitspreken van die mooie oude waarheid: „Ik weet het niet." Diana sprak die nu uit en belde voor de sorbet, die zij voor deze gelegenheid klaar had laten maken.

Burwell bracht de lekkernij binnen, benevens een paar bijzonder omvangrijke stukken chocolade. Onder de ijskap van de sorbet dreven geconfijte vruchten, en terwijl de bezoekers dit interessante verschijnsel bestudeerden, vroeg Diana aan Burwell wie het pakje gebracht had.

„Een man, miss Diana. Vermoedelijk een taxi-chauffeur."

„Weet je nu al naar welk ziekenhuis hij gegaan is, Burwell? Ik moet eigenlijk de ontvangst van dit pakje bevestigen."

„Ik kan het u nog niet zeggen, miss Diana. Maar ik zal het voor u uitzoeken. Of misschien komt hij zelf weer hierheen."

Hij kwam niet. Bill kwam wel, iedere avond van de week. Ook vele middagen. En twee ochtenden. Met huizen verkopen was het nu toch niets gedaan, zei hij. De mensen waren eenvoudig te zuinig om nog een huis te kopen. Als je het Capitool van Washington voor een dollar te koop zou zetten, zou er nog niet eens iemand zijn die er een kwartje voor bood. Hij had dus alle tijd om zich met haar te bemoeien.

Maar het moet gezegd worden dat Bill weinig verbeeldingskracht aan de dag legde waar het er op aankwam, Diana aangenaam bezig te houden. Hij deed zijn best.; hij ging met haar naar de bioscoop, maakte wandelingetjes met haar en zat geduldig en zwijgend toe te kijken wanneer zij aan het werk was met het Chinese porselein. Hij liep heen en weer om haar dingen aan te geven en klakte bemoedigend met zijn tong of zei: „Kalm aan, kalm dan maar," wanneer Diana zich ergerde omdat haar eerste pogingen tot classificeren en catalogiseren niet erg succesrijk waren.

Bill voelde echter, dat hij in geen geval onder mocht doen voor Eben, en Eben had zijn week besloten met een groot opgezette tocht naar de ski-velden. Hij moest dus ook een groot opgezette tocht naar het een of ander maken. Het was alleen jamer, dat hij zich met geen mogelijkheid voor kon stellen waar Diana het leuk zou vinden om een tocht heen te maken, en toen het Zaterdag werd wist hij haar nog niets anders voor te stellen dan maar weer eens naar de paarden te gaan kijken.

„Vuurvlieg verlangt naar me," zei hij met overtuiging, „en het is daar leuk."

„Ja, natuurlijk," knikte Diana. Maar zij zei het zónder overtuiging.

Zij mocht Bill graag. Zij zou graag iets willen doen om hem te helpen zijn idealen te verwezenlijken. Die idealen waren niet bijzonder hoog verheven — hij wilde graag buiten wonen, zonder mevrouw Nesbitt, hij wilde een rijschool of iets dergelijks bezitten, de kinderen veel in de buitenlucht en op paardenruggen zien, en een lieve vrouw vinden als hij thuiskwam. Als zij zich opofferde en met hem trouwde was alles in orde, want zij en haar millioen zouden uitstekend voor zijn plannen kunnen dienen. Het zou wel prettig en rustig zijn, voor haar ook, als zij dat offer kon brengen, maar er waren twee bezwaren aan verbonden.

Er was een donker en schandelijk geheim in Diana's leven. Zij hield niet echt van paarden. Zij zou er misschien van kunnen houden als zij maar niet kwijlden terwijl zij kauwden en dan bloezen in de richting van de toeschouwer. Hun tanden zagen er altijd gevaarlijk uit, en er was zo'n verdachte blik in hun ogen wanneer je het wit er van kon zien. Bovendien trapte een paard soms eens op je voet, in alle vriendschap, voor het grapje natuurlijk. En het was alleen maar speelsheid als hij zijn staart in je gezicht slingerde of zijn beide achterpoten naar je uitzwaaide. Wanneer een paard een goed gehugen had en zich kon herinneren dat eens op een zekere weg iemand onverwacht een paraplui achter hem had geopend zodat het daarvan geschrokken was, en iedere keer opnieuw schrok, steigerde en je afwierp als het weer langs die plek kwam, dan was dat niet omdat het kwaadaardig of wild was, maar alléén omdat het zo'n goed geheugen had. En soms werden paarden in hun levensvreugde wel eens schichtig en wierpen je in een modderpoel.

Dat was één bezwaar; dat was misschien nog wel op te lossen, want Bill, die het kon weten, zei dat er maar weinig paarden zijn die op je zullen trappen als je er afgerold bent, en hij had ook uitgemaakt dat de plaats van een vrouw htuis bij de kachel is. Maar het tweede bezwaar was ernstiger.

Diana kon zich precies voorstellen hoe het zou zijn als zij met Bill trouwde: het kleine, wat ouderwetse huisje buiten, met een flakkerend haardvuur en een zingende ketel. Zij kon in haar gedachten zelfs de kinderen zien; het meisje, dat stilletjes jam snoepte en zich er mee insmeerde, en het jongetje dat op de grond lag te lezen — en haar fantasie ging zó ver, dat zij ook de man binnen zag komen, nat van de regen of hijgend van het lopen in de wind. Maar toen zij probeerde zijn gezicht te onderscheiden, vervluchtigde het fantasie-beeld. Zij wist alleen nog, dat het niet Bill's gezicht was geweest....

HOOFDSTUK XXI
De schooljuffrouw

Toen Bill haar die Zaterdagochtend kwam halen zag hij er een beetje verlegen uit.

„Kijk, eh, zie je," zei hij, en hij wees hulpeloos naar zijn autootje, dat voor de deur stond te wachten. Diana hoefde het niet te zien; zij hoorde het wel. Uit het autootje klonk klaroengeschal en tromgeroffel, zo nu en dan onderbroken door enig gezang.

„Ze zijn blij dat ze mee mogen," legde Bill nog uit.

Diana glimlachte, maar niet van harte. Zij vond Priscilla en Dan heel aardig, maar het was niet aanlokkelijk om een gehele dag in hun gezelschap door te brengen, wanneer zij zich met muziekinstrumenten hadden toegerust.

„Zo, mogen ze mee," zei ze.

„Ja, kijk, zie je, het was een beetje moeilijk," sprak Bill. „Mevrouw Nesbitt moest vandaag beslist naar een vergadering of een lezing of iets anders, en de kinderen hadden juist vrij van school. Ze hebben vanochtend al rolschaats gereden op het plein, en de buren zijn al komen klagen; en ze hebben ook op het paard van Paul Revere gezeten. Ik dacht, dat we hen maar mee moesten nemen."

„Heel verstandig van je. Ze zullen het wel leuk vinden," prees Diana. Bill was haar dankbaar voor dit oordeel, maar hij gevoelde zich er toch nog niet helemaal zeker van of dit nu wel de juiste methode was om haar verliefd op hem te doen worden.

En ook de leden van de Vereniging tot Hulp en Ondersteuning aan Shatswells waren daar niet zeker van.

„Prissy zet Diana's hoed op," zei Sing, die achter het linkerraam van zijn moeders eetkamer stond te kijken.

„En Dan probeert het volkslied te spelen," berichtte Polly.

„Het zijn aardige kinderen," vond Sing, „maar Bill is een sukkel. Op die manier bij ik er nog niet eens zo heel zeker van dat ik geen kans bij haar maak."

„En dat hij nu zó'n stomme streek uithaalt na alle moeite die wij ons voor hem gegeven hebben," zuchtte Polly.

„Prissy en Dan doen voor hem wat wij voor Eben gedaan hebben."

„Alleen hebben Prissy en Dan er plezier in, en dat hadden wij niet."

„Weet je nog, dat ritje in Eben's auto?" informeerde Sing.

Polly huiverde.

„En al die sneeuw en kou — en dan te bedenken dat het waarschijnlijk nog vergeefs is geweest...."

(Wordt vervolgd)

„Grootste vervolging aller tijden"

Twintig nationaliteiten op het congres „Kerk in Nood"

(Van onze speciale verslaggever)

De grootste kerkvervolging van alle tijden, het lot van 65 millioen katholieken in de landen achter het ijzeren gordijn en in Joegoslavië, is het onderwerp van bespreking geweest op het derde congres „Kerk in Nood", dat [illegible] is gehouden te Königstein in de Taunus. Het seminarie Königstein, dat in de wereld van vandaag naast Rome en Lourdes misschien het belangrijkste katholieke centrum is, de grote krachtcentrale in de strijd tegen algehele ontreddering van zoveel ontheemden, de pogingen tot behoud van de ogenschijnlijk verloren Kerk in de ontzaglijke Russische ruimte. Op de grote wereldkaart in de gehoorzaal van Königstein was deze ruimte, Oost-Europa, de Sovjet-Unie en China, in donkere kleuren aangeduid, als een reusachtige, onheilzwangere wolk, die het uitzicht verduistert. Voor die kaart hebben drie dagen achtereen vertegenwoordigers van twintig nationaliteiten elk voor hun gebied de nood der Kerk afgeschilderd, waarbij voor ditmaal de nadruk werd gelegd op de priesternood, als gevolg van de situatie, en het perspectief van de roepingen. Het woord van de Schrift, dat men de herder slaan zal om de kudde te verstrooien, is bewaarheid geworden. Daartegenover stelt de Kerk, zoals prof. Zeegers het heeft uitgedrukt: haar historisch ongeëvenaard aanpassingsvermogen, uitvloeisel van haar essentiële katholiciteit. In de ontmoeting tussen smartelijke gemoedservaring en rationele bezinning zoekt zij naar nieuwe mogelijkheden om haar roeping trouw te blijven.

Aantal priesterwijdingen is in Nederland met 25 pct. teruggelopen

Het seminarie Königstein ontbeert elke uiterlijke luister. In een glooiing van het heuvelland verheffen zich de voormalige kazernegebouwen, die thans sinds jaar en dag dienst doen om meer dan vierhonderd jongens en jongemannen, uit de kampen der vluchtelingen en uit de Oostzône van Duitsland op te leiden voor het Priesterschap. de geestelijke leiders van straks van de verjaagde en verstrooide kudde. Hier is ook de Oostpriesterhulp gevestigd en op het grote middenterrein, aan de voet van het naakte houten vluchtelingenkruis, betrekt de indrukwekkende karavaan van door Nederland geschonken kapelwagens haar winterkwartier. En van ditzelfde Königstein uit, het vaderhuis der verdrevenen, worden contacten onderhouden met heel het lijdende, strijdende front en volgt men van dag tot dag het lot van de achter het ijzeren gordijn afgesloten geloofsgenoten, een zesde van heel de kerk, die geleidelijk verzeilen of reeds lang verkeren in een toestand, waarbij geen enkele structurele cohesie meer bestaat, het uiterlijk contact met Paus en Wereldkerk, en onderling, tussen bisschoppen en gelovigen, is verbroken.

Enkele honderden officieren, op enigerlei wijze bij dit front betrokken, zijn op het congres „Kerk in Nood" samengekomen. Bisschoppen en prelaten en een ganse schaar van priesters, variërend van de barokke verschijning van een klassieke Domkapitular tot de vervaarlijkheid als van wildemannen Gods en baarlijke woestijnvaders, van de bruine paters Capucijnen. Daar waren pater Methodius en pater Cyrillus bij, van het Oosterse werk in Nederland, het Russische kruis op de borst, en het haar als een moezik in de nek. Zij lazen 's morgens de Mis volgens Byzantijns-Slavische Ritus, met in totaal zeven concelebranten aan het altaar. En daar mengde zich het wit der Praemonstratenzen en witte Benedictijnen van Monte Oliveto met het bruine habijt der Franciscanen, het zwart van wereldgeestelijken en zoveel Orden en Congregaties: Jesuieten, Augustijnen, Dominicanen en Redemptoristen, zowel als Pallottisten, Josephieten, Claretijnen, in totaal achttien schakeringen van het reguliere leven. Als père noble van heel dit gezelschap fungeerde prelaat prof. Kindermann, het hoofd van Königstein en de Oostpriesterhulp. En een centrale figuur mocht stellig de man worden genoemd, die als geen ander het leed der vervolging heeft gedragen: mgr. Boleslaus Sloskans, titulair bisschop van Cillium, die als apostolisch administrator van het Russische bisdom Mohilev en Minsk, vijf jaar dwangarbeid, zes jaar Siberië en nog eens vier jaar concentratiekamp achter de rug heeft, een beproeving, die haar merkteken op heel zijn wezen heeft gedrukt.

Opmerkelijk was ook de verschijning van de jonge Russische priester Pavel gewezen oorlogsvlieger, die, Orthodox gedoopt en atheïstisch opgevoed, tot het katholicisme is gekomen, en thans door toedoen van Kardinaal Tisserant benoemd is tot „Kapelaan van Fatima" met als taak aldaar een kapel te stichten voor de bekering van Rusland. Even klein en donker als hij was de Spaanse Clarentijn, pater Garcia, de enige die op dit congres een optimistisch geluid deed horen. Hij deelde ons mede dat de Clarentijnen, gesticht in de vorige eeuw door de in 1950 heilig verklaarde Antonius Maria Claret en thans in vele landen verspreid, met als doel de redding der zielen met alle middelen op heel de wereld, zich op korte termijn ook in Nederland hopen te vestigen, waarschijnlijk in het diocees Roermond. En tenslotte beheerste natuurlijk de persoon van pater Werenfried van Straaten O. Praem., de ziel van de Internationale Oostpriesterhulp, het beeld van het congres. Van Nederlandse zijde, evenals trouwens van Vlaamse, werd dit congres door tal van geestelijken bijgewoond: behalve hen die wij reeds gisteren in verband met de kapelwagenactie hebben genoemd, o.a. mgr. dr. W Koenraadt, als voorzitter van het Kath. Soc. Kerkelijk Instituut, dat ook door zijn directeur, prof. G. Zeegers, was vertegenwoordigd.

Op het congres „Kerk in Nood", dat [illegible] in Königstein werd gesloten; in het midden mgr. Sloskans, die vijftien jaar lang van zijn vrijheid werd beroofd, en links de Russische bekeerling en priester Pavel, de „Kapelaan van Fatima".

Ingeleid door prelaat Boel, abt van Tongeloo, heeft prof. dr. Gross van Königstein als eerste spreker de nood der Kerk getekend als priesternood, de vervolging der Kerk in de eerste plaats een vervolging der priesters. De beslissende phase in de strijd tussen de wereld en het bovennatuurlijke is een feit geworden in deze grootste kerkvervolging sinds de Catacomben. Overal toont zij hetzelfde beeld: de actieve priesters op alle wijzen uitgeschakeld, de mogelijkheid tot opleiding van nieuwe priesters verloren. Maar behoort de vervolging der Kerk niet tot haar wezen, het antagonisme tussen haar en de wereld, de onverzoenlijkheid van licht en duisternis. En komt de bedreiging van haar bestaan ook niet van binnen uit, de aardse gezindheid onder ons, katholieken, de velen die noch koud noch warm, eigenlijk reeds dood zijn voor god. De Kerk is altijd in nood, alleen is er op dit ogenblik sprake van bijzondere uiterlijke omstandigheden. Het grote gevaar is, dat het christelijk leven verstart: ook daar, waar de Kerk nog volkskerk is, blijkt een andere geest onder de mensen gekomen, heeft men geen gevoel meer voor het mysterie. De sensus religiones is reeds bij het kind verschrompeld, alleen nog maar geïnteresseerd voor de techniek en zonder een glimp van verwondering voor de werken Gods. De tegenspraak met het bovennatuurlijke zal steeds meer gestalte krijgen. De liefde verdwijnt. De gelovige zal eenzaam zijn.

Ook dr. Schröder uit Mainz, die bericht gaf over de priesternood en het perspectief der roepingen in Duitsland, brandmerkte de techniek, de technocratie, als funest voor de geesteswetenschap, en voor alle geestelijke belangstelling. Dit en de toenemende vermaterialisering vormen de slepende ziekte, die de Kerk heeft aangetast, en de kloof verdiept tussen volk en priester. Er is weinig zin meer voor het bovennatuurlijke en een groot gebrek aan offergeest. Overal ziet men het kindertal beperken en waar dit terugloopt, verminderen ook de roepingen.

De eerste dag hebben vertegenwoordigers van de verschillende landen in Oost- en Zuidoost-Europa, waar de kerk wordt vervolgd en vooral in haar priesters getroffen, aan de hand van de laatste gegevens het beeld geschilderd van de situatie. Kroatische, Sloveense, Roemeense, Tsjechische, Slowaakse, Oekrainse, Poolse, Litause en Lettische priesters betraden achtereenvolgens het spreekgestoelte om te verhalen van de lijdensweg, die de Kerk gaat. In tragische regelmaat herhaalden zich de bijzonderheden: zoveel doden onder de priesters, zoveel mishandeld, zoveel gevangen, zoveel verdwenen, zoveel uitgeschakeld. De bisschoppen zijn overal van de mogelijkheid beroofd met de gelovigen contact te houden: gedood, gevangen, bewaakt. Alle katholieke culturele instellingen, kloosters en scholen zijn opgeheven, de seminaries gesloten of in handen van de staat. Elders weer ziet men financiële belemmering, broodroof van de gelovigen. En altijd: de greep op de jeugd, die volkomen van godsdienst en Kerk wordt vervreemd. Het meest tragische rapport was dat over Rusland, waar na 35 jaar vervolging van de gehele Katholieke Katholieke Kerk, voorzover valt na te gaan, niets meer over is. Ook over Bulgarije, Albanië, Wit Rusland, en de massa der millioenen vluchtelingen werd bericht, over de toestand der priesters onder hen, de roepingen en de mogelijkheid tot opleiding van nieuwe priesters. Verheugend gunstig is het onverminderd groot aantal roepingen uit het Duitse Oosten, de verjaagde kudde van vandaag.

's Anderendaags werd over het vrije Westen gerapporteerd. Hier en overal de klacht over het toenemend materialisme, dat van invloed is op priesterroepingen en priestertal. De Wijbisschop van Graz, berichtgever voor Oostenrijk, gewaagde van de onchristelijke familiegeest en het sterk verminderd kindertal op het platteland, dat tot dusver de meese roepingen leverde. Voor Duitsland werd hetzelfde geconstateerd: het aantal roepingen in de stad wordt groter, bij de boeren neemt het af. Vooral middenstanders en arbeiders leveren thans de nieuwe priesters. Het aantal jaarlijkse wijdingen in Duitsland neemt gestadig toe, maar het zal nog lang duren eer de 3670 priesters, die West-Duitsland ongeacht het vluchtelingenprobleem te kort komt, zullen zijn aangevuld. Ook voor Frankrijk werd een opmerkelijke verplaatsing der roepingen van het land naar de stad geconstateerd, alsmede het grote aantal late roepingen. Die voor de kloosterorden zijn sterk toegenomen, in tegenstelling tot de seculiere geestelijkheid. De positie van deze laatste is dan ook uiterst moeilijk, arm en ontmoedigd in een maar al te vaak verloren omgeving. „Uitsmeren" van het aantal beschikbare priesters over de diocesen, hergroepering van zielzorg en het stichten van priestergemeenschappen in ontkerstende streken, werd voor Frankrijk aanbevolen. De perspectieven onder de jeugd zijn gunstig voor de roepingen.

Alleen Spanje liet op dit congres een onverdeeld gunstig geluid horen. Ondanks het verlies van meer dan zesduizend priesters tijdens de Burgeroorlog, is het aantal Spaanse priesters groter dan twintig jaar geleden. Op de seminaries, die overvol zijn, studeren 18500 toekomstige priesters tegen 13000 in 1930. De Spaanse familie is gezond en de jeugd van Spanje, aldus de berichtgever, zo gezond als ooit tevoren. Voor België en Nederland rapporteerde prof. J. Dellepoort. België telt 660 priesters en 3166 missionarissen, welk laatste aantal 13 procent is van het wereldtotaal. De zielzorg in de grote steden is overbelast. De religieuze toestand is minder gunstig in de Waalse industriegebieden, Brussel, Antwerpen en Gent, zeer gunstig op het Vlaamse platteland.

In Nederland hebben tal van factoren er toe samengewerkt, dat het aantal priesterroepingen tot zeldzame hoogte is gestegen, met 1937 als top. Niet minder dan 35 Orden en Congregaties met 130 volledige opleidingsinstituten hebben tot dit resultaat bijgedragen. Met één priester op de 687 zielen en meer dan 3000 missionarissen, eveneens 13 procent van het wereldtotaal, had Nederland een unieke plaats bereikt. Het aantal wijdingen bedroeg in het topjaar 120 voor wereldgeestelijken en 350 voor Ordes en Congregaties. Sinsdien is echter dit aantal met 25 procent afgenomen, terwijl het aantal katholieken jaarlijks met 80.000 vermeerdert. Dit bewijst, dat ook katholiek Nederland door de geestelijke crisis is aangeraakt. Het aantal aanmeldingen op de seminaries is ongeveer gelijk gebleven, het aantal leerlingen echter, dat het Priesterschap bereikt, is teruggelopen tot slechts 25 à 35 procent. Prof. Dellepoort drong aan op internationale bestudering van de situatie der roepingen, zodat richtlijnen kunnen worden vastgesteld.

In een indrukwekkend slotwoord heeft pater Werenfried van Straaten een samenvatting gegeven van het verhandelde. De Kerk is in nood, zowel door de vervolging der tegenstanders als door lauwheid der christenen zelf. Zij mag zich echter spiegelen aan het voorbeeld van Christus, wiens diepste eenzaamheid op Golgotha het begin is geweest van ons heil. Pater van Straaten gaf enkele practische punten aan. De Oostpriesterhulp moet worden uitgebreid ook tot de niet-Duitse vluchtelingen. Zodra de hulp aan de bedrukten achter het ijzeren mogelijk zal zijn, zullen die prioriteit krijgen. Voorlopig moeten alle krachten worden geconcentreerd op de priesteropleiding. Elke Oost-Europese jongen, die geschikt is voor het Priesterschap, moet worden geholpen zijn roeping te volgen. Verder wordt er gewerkt aan een plan om priesters supernationaal te verdelen en werkzaam te stellen. Vertrouwd wordt, dat door nieuwe roepingen de grote nood der Kerk, na haar verlies van 35.000 priesters, die verloren zijn gegaan bij de vervolgingen in Mexico en Spanje en onder Hitler en Stalin, zal appelleren aan de West-Europse jeugd. Tenslotte ontwikkelt pater van Straaten het plan voor een West-Europese beweging, een seculier instituut van Broeders, dat zal helpen het woningprobleem voor de vluchtelingen op te lossen en zo het christelijk gezinsleven te redden. In alle tijden zijn nieuwe Orden ontstaan voor de nood dier tijden.

Het congres heeft tenslotte een resolutie aanvaard, waarbij het vaststelt, dat de vervolging der Kerk onverminderd voortgaat, het getal der gevangenen opnieuw is vermeerderd, de macht van de staat toegenomen, de priesters verder vervreemd van het volk. Van een normale priesteropleiding is in de verschillende landen practisch geen sprake meer. Deze zal in de ballingschap moeten ter hand worden genomen, waar dan ook geen roeping om materiële redenen verloren mag gaan. De Oostpriesterhulp zal hiertoe appelleren aan alle West-Europese christenen.

De gehoorzaal van het seminarie Königstein, waar vertegenwoordigers van twintig nationaliteiten zijn samengekomen, om de nood der vervolgde Kerk te bespreken.

Jeugdige seminaristen uit de diaspora op een der veertien kapelwagens, het geschenk van Nederland aan de Oostprietserhulp.

HET COMPLOT TEGEN DE PRESIDENT VAN NICARAGUA

Managua. — President Somoza van Nicaragua heeft de oud-president, generaal Emiliano Chamorro, genoemd als de voornaamste aanstichter van het mislukte complot om hem te vermoorden. Hij zeide, dat Chamorro, een Senator en hoofd van de conservatieve partij, aanhoudend aandrong op revolutionnaire vergaderingen, dat de president gedood moest worden. De normale toestand in het land zou spoedig geheel hersteld worden, aldus Somoza.

Volgens A.F.P. zou Chamorro verdwenen zijn. Men acht het mogelijk, dat hij over de grens gevlucht is om te ontkomen aan vervolging.

800.000 Gegadigden voor Hongarije-Engeland

Boedapest. — Er zijn tenminste 800.000 gegadigden voor de 80.000 toegangsbewijzen, welke beschikbaar zijn voor de op 23 Mei as. te spelen wedstrijd Hongarije — Engeland. De kranten vragen zich momenteel niet af wie de ontmoeting zal winnen, maar wie haar zal zien.

De „Szabad Nep" maakt spottend melding van geruchten als zou driekwart van de 80.000 kaartjes voor de export zijn bestemd.

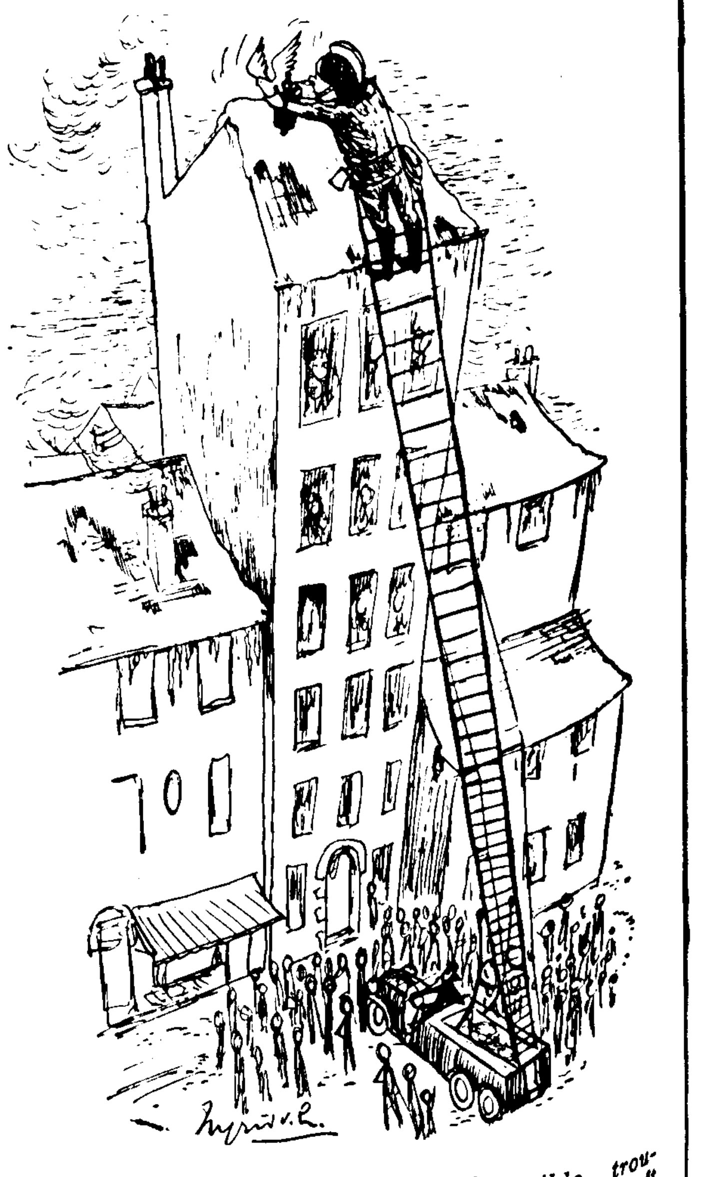
Als daarna de officials naar believen zijn bediend, zouden er 25 over blijven voor het gewone publiek.

„Pax Technica" redt de wereld van ondergang

Berlijn. — Bisschop Otto Dibelius, het hoofd van de Evangelische kerk in Duitsland, heeft [illegible] als zijn mening uitgesproken, dat, indien er enigerlei hoop op wereldvrede is, deze gelegen is in de waterstof- en de kobaltbom. In een toespraak tot de vereniging van buitenlandse journalisten te Berlijn zeide de bisschop, dat de tijd van een „Pax Romana" of een „Pax Germanica" onherroepelijk voorbij is en dat de hoop der wereld moet rusten in een „Pax Technica", een vrede, die beheerst wordt door de christelijke aansprakelijkheid voor het behoud van de beheersing van de vordering der wetenschap, die de wereld kan vernietigen.

New York. — Te Syracuse is dezer dagen een kind geboren, dat al twee tanden had. Volgens de artsen is het kind, een jongen, verder geheel normaal. De geschiedenis kent nog tenminste een dergelijk geval — Napoleon Bonaparte!

Van een vastgevroren duifje en andere schokkende verhalen

Duifje

Dezer dagen rukte de Weense brandweer met flitsende alarmlichten, brullende sirenes en rinkelende bellen uit. Het doel van de wilde rit was een dertig meter hoog huis, dat met geen rookpluimpje of flikkervlammetje de belangstelling van de vuurvreters motiveerde. Niettemin werd de Magyrusladder uitgeschoven en klom een stoere brandblusser, zij het ook zonder spuit, naar het dak. Daar zat n.l. een onschuldige duif met roze voetjes vastgevroren op de nok. Met een warmwaterkruik bevrijdde de brandweerman de verkleumde vogel. Met vermoedelijk een andere kruik bevrijdde hij zichzelf van de vermoeienis van zijn klauterpartij.

Ongelooflijk

Het is haast niet te geloren, maar ook in het arbeidersparadijs van de Sovjet-Unie schijnen er mannen te zijn, die zich schandelijk tegenover vrouwen gedragen, worden arbeiders gevonden, die zich op de betaaldag bedrinken, en komen ploegbazen voor, die vloeken en tieren. In een artikel, geschreven door een zekere P. Pronin in 't orgaan van de Russische vakbeweging „Twed", wordt tegen deze „kapitalistische overblijfselen" te velde getrokken. „Slechts zelden hoort men in de clubgebouwen en cultuurpaleizen lezingen, die de strijd tegen de overblijfselen uit het verleden onder onze arbeiders steunen", aldus klaagt hij.

De fatale vrouw

Een herbergier in Engeland, die alcoholist was, had een speciale medische behandeling ondergaan en was geheelonthouder geworden. Elf jaar lang had hij het volgehouden, maar toen kwam de dag, waarop hij een meisje ten huwelijk vroeg. Het meisje zei „ja" en stelde hem voor op hun toekomstig geluk er eentje te nemen. De man zei „nee", omdat hij bang was in zijn oude kwaal te hervallen. Toen zei ook het meisje „nee", want zij wilde niet met een „lafaard" trouwen. Dat liet de man niet op zich zitten en hij dronk met het meisje een sherry. De de dag daarop kon hij de verleiding niet weerstaan en ledigde een hele fles whisky. Toen zei het meisje weer „nee" en verbrak de verloving, omdat zij niet met een dronkaard wilde trouwen. De herbergier heeft zich aan een tweede medische behandeling onderworpen en is thans weer geheelonthouder... en vrijgezel.

Eerlijke kans

In de buurt van Moundsville in West-Virginia werd een nieuw strafkamp geopend, dat de bemoedigende naam draagt van „Eerlijke kans". Twee pas aangekomen gevangenen vatten dit op hun manier op en namen prompt de benen.

Amateur kan atoombom fabriceren, meent US-Navy

Washington. — In een circulaire van de Amerikaanse Marine is verklaard, dat iemand, die geen vakman is op het gebied van atoomwapens in korte tijd onderdelen van een atoombom, welke afzonderlijk het land binnengesmokkeld kunnen zijn, kan samenstellen.

Zelfs atoomwapens met een gewicht van vijf ton zouden in een ruimte van ongeveer 20 vierkante meter kunnen worden gemonteerd. Daarbij zou men, behalve gewone werktuigen, slechts een licht toestel nodig hebben.

De grondstoffen voor alle onderdelen zouden, behalve het splijtbare materiaal, in de Verenigde Staten kunnen worden verkregen.

Zonder achterdocht te wekken kan men elke hoeveelheid stalen of aluminium voorwerpen laten vervaardigen, doch verwerking van ongewone materialen, zoals beryllium, nickel, uranium of tungsten, zou bijna zeker argwaan wekken.

Daarom zou men geen rekening hoeven te houden met de mogelijkheid van een clandestein werkplaats voor dit doel en voor het vervaardigen van krachtige ontplofbare stoffen.

Werkvrouw won vier ton in voetbalpool

Birmingham. — Mevrouw Betty Fox, een werkvrouw in Birmingham (Engeland), die per week iets meer dan NAf 10 verdient en in haar hele leven nooit een voetbalwedstrijd heeft gezien, kreeg bericht, dat zij ongeveer NAf 400.000 in een voetbalpool heeft gewonnen met een inzet van ongeveer NAf 0,15. Mevrouw Fox, die 38 jaar oud en moeder van drie kinderen is, zou binnenkort haar betrekking hebben moeten opgeven, omdat zij een vierde baby verwacht. Haar man werkt 's nachts in een autofabriek. Om te kunnen rondkomen hadden zij een deel van hun kleine woning onderverhuurd. Het gezin is in geen zes jaar met vacantie geweest.

Huisvesting is wereldprobleem

De huisvesting van 180 millioen gezinnen, een derde van de totale wereldbevolking, is onvoldoende en vele gezinnen hebben in het geheel geen onderdak, aldus het jaarverslag, dat David Morse, secretaris-generaal van de Internationale Arbeidsorganisatie (I.L.O.), heeft samengesteld voor de 37e jaarlijkse conferentie van de I.L.O., die 2 Juni in Génève zal worden geopend.

Morse verklaarde voorts, dat 30 millioen van de onvoldoende gehuisveste gezinnen leeft in industrieel goed ontwikkelde landen. Volgens hem zal het tekort aan woonruimte niet kunnen worden opgeheven voor de bouwkosten zijn verlaagd, de financiering verbeterd en de werkgelegenheid gestabiliseerd, zodat invoering van productievere methoden mogelijk zal zijn.

Film „Jud Süss" niet verbrand

Zwitserse bladen hebben melding gemaakt van een samenkomst in Zürich, waarbij het negatief van de film van Veit Harlan „Jud Süss" zou worden verbrand in tegenwoordigheid van deze filmregisseur. Aan dit plan is echter geen uitvoer gegeven, omdat zowel de Joodse gemeente van Zürich als andere genodigden hierbij niet tegenwoordig wensten te zijn. Zij voerden aan, dat er geen garantie bestaat, dat er maar één negatief van de film bestaat en voorts, dat het gebaar van Harlan niet anders is dan een propaganda-stunt, opdat zijn andere films in Zwitserland geaccepteerd zullen worden. Er is hem voorts te verstaan gegeven, dat een dergelijke filmverbranding niet in Zwitserland dient te worden gehouden. Dit is veeleer in Duitsland op haar plaats, waar zich de pogroms hebben voltrokken.

Frankrijk verzwaart straf voor „kinderbeulen"

Parijs. — De Franse Nationale Vergadering heeft een wetsvoorstel aangenomen, volgens hetwelk „kinderbeulen" ter dood veroordeeld kunnen worden, als hun handelwijze, zelfs zonder opzet, de dood van een kind tengevolge heeft gehad. In de wet zijn ook verschillende gevangenisstraffen en boetes vastgesteld voor ouders of verwanten tot de vierde graad, die kinderen onder de vijftien jaar hebben geslagen of zo slecht voor hen zorgen, dat hun gezondheid gevaar loopt.

Verbinding met Mars door radarstralen

Little Rock (Arkansas). — De Harvard Universiteit is van plan een radio-station te bouwen, dat radarsignalen zal terugkaatsen van de planeet Mars. De afstand tussen Mars en de aarde loopt aanzienlijk uiteen. Het dichtst, dat zij naderbij komt, wordt geschat op ongeveer 56 millioen kilometer van de aarde. Dr Bart J. Bok, een astronoom van Harvard, deelde mede, dat het nieuwe station, dat een 100 meter hoge antenne zal krijgen, deel uitmaakt van een voorgenomen research-programma, waarmede een bedrag van drie millioen dollar gemoeid is. „Het zendstation zal ons de eerste rechtstreekse verbinding verschaffen met een planeet", aldus dr Bok, „en zal ons in staat stellen de afstand tussen de aarde en Mars tot een kilometer verschil vast te stellen. Indien het onderzoek succes heeft, zullen wij een zeer grote stap gedaan hebben in de technologische vooruitgang om ons in de ruimte te begeven."

Brussel. — België is begonnen met de bouw van zijn eerste atoomzuil, aldus meldt Prof. Marc de Hemptinns, vooraanstaand Belgisch geleerde op het gebied der kernphysica.

Volgens het Westberlijnse anti-communistische voorlichtingsbureau „West" is men ook in Oost-Duitsland nabij Aue, in de buurt van de grens met Tsjecho Slowakije, begonnen met de bouw van een atoomzuil.

Tom Poes en de wens werkster 1737

1850. — De beide inbrekers belandden met een smak op de grond onder het raam en bleven enkele ogenblikken versuft zitten. Tenslotte richtte Hieper het hoofd op en betastte zijn builen.

„Wat-wat-wat wastat, baas?" vroeg hij klagelijk. „Waarom sprong je ineens tegen mij aan? Je hebt me pijn gedaan!"

„Bah!" snauwde Super, „Je bent een ezel, Hiep! Ik sprong niet! Er zat een veer in die kast! Die bolle Bommel heeft zijn geld goed beveiligd! Maar als hij denkt, dat hij grappen met mij kan uithalen, vergist hij zich toch lelijk! Ik zal maken, dat hij spijt krijgt van dat alarm-systeem! Waar zijn de dynamietpatronen, Hiep?"

Hieper slaakte een ingehouden kreet van verrassing.

„De dy-dynamietpatronen?" hijgde hij. „Gaan we de zaak opblazen baas? Dat is een goed idee! Dat is een stunt!" Gichelend bracht hij enkele staven uit zijn koffertje te voorschijn en beijverde zich, zijn meester te helpen bij het aanbrengen van het gevaarlijke goedje in de buitenmuur.

Aan de ander kant van de muur stonden op dat moment heer Bommel en Tom Poes naar de uitgeschoten bokshandschoen te kijken. Ze waren wakker geworden door de aan dat apparaat gekoppelde alarmschellen en geschrokken naar beneden gesneld.

„Een inbraak!" stelde heer Ollie vast. „Zie je nu, hoe goed alles beveiligd is, jonge vriend? De inbreker heeft die stalen vuist in het middenrif gekregen en is door dat open raam naar buiten gegooid, als je begrijpt, wat ik bedoel! Eenvoudig, nietwaar? Knap verzonnen, dat zal je moeten toegeven!

„Hm, ja" zei Tom Poes. „Maar ik heb zo het idee, dat we nog niet klaar zijn!"